საქართველო

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მთავარი კომიტეტის ორგანო.

რედაქცია და კონტორა: თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 11 რედაქცია და კანტორა ღიაა ყოველ დღე დილის 9 ს., ნაშუადღევის 2 და ნახ. საათამდის. ტელეფონი № 15—73. მისამართი დეპეშებისათვის: თბილისი ,,საქართველო'' ფოსტის ყუთი № 76

განცხადებანი: განცხადება, მიიღება ნაშუადღევის 2 საათამდის. სტრიქონი პეტიტი პირველ გვერდზე 15 მ. მე-4 გვერდზე—12 მ. ხამგლოვიარო განცხადებანი 30 სტრიქონი—400 მ. 2 ნახ. საათის შემდეგ 200 მანეთით მეტი.

ხელის მოწერა: გაზეთი ,,საქართველო'' ქალაქსა და ქალაქს გარეთ ღირს თვეში—300 მან. ცალკე №—10 მან.

ფასი 10 მან.

წელიწადი მეექვსე. — შაბათი, ლვინობისთვის 23. 1920 — № 129.

მოითხოვეთ ყველგან საუკეთესო ხარისხის

კონიაკი

გაწმენდილი პურის არაყი და ტკბილი სასმელები დ. ი. კალანდაძისა

ბითუმად და ცალ-ცალკე თვით ქარხანაში ლაგერის (ვაგზლის) ქ. № 5.

ეროვნულ-დემოკრატიული

პარტიის მთავარი კომიტეტი

მოთავსებულია კვლავ ძველ ბინაზე: დამფუძნებელი კრების ქუჩა № 5, ქარვასლა.

მდივნის ნახვა შეიძლება დილის 9—1 საათამდე,

გულმოკლული მეუღლე ნოე გიორგის ძე ხომერიკი და შვილი ვიტია ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობ-მეგობართ მათვის დაუვიწყვრის და საყვარელის

ანეტა ივანეს ასული ხომერიკის

უდროოდ გარდაცვალებას, რომელიც მოხდა სამშაბათს 19 ლვინობისთვეს საღამოს 6 საათზე. დაკრძალვა შაბათს, 23 ღვინობისთვეს, ნაშუადღევის სამ საათზე. პანაშვიდი ყოველ დღე: საღამოს ექვს საათზე, ბინაზე, ანასტასიას ქუჩა № 13.

ძმა მარტინ გიორგისძე მაჭავარიანი, დეიდაშვილები ანფისა და მაია ქეშიშოკები, აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ უდროოდ გარდაცვალებას მესამე კურსის მედიკურ ფაკულტეტის კურსისტკის

ანასტასია (ტასო) მაჭავარიანისა

გ მოსვენება დღეს საღამოს 4 საათზე არამიანცის საავათმყოფოდან სადგურზე: სადგურიდან ცხედარი წასვენებულ იქნება ალავერდში ხვალ დილის 7 საათზე

სახელმწიფო დრამის თეატრი.

(ყოფილი არტისტიული—რუსთაველის პრ., № 21, ტელ. 8—07).

სეზონი 1920—1921 წლისა

შაბათს, ლვინობისთვის 23 ს

ოიდიპოს მეფე

კვირას, ლვინობისთვის 24-ს საღამოთი წარმოდგენა მუშებისათვის

გუშინდელნი

შალვა დადიანისა.

დასაწყისი საღამოს 7½ საათზე.

მოქმედების დროს დარბაზში შესვლა აკრძალულია.

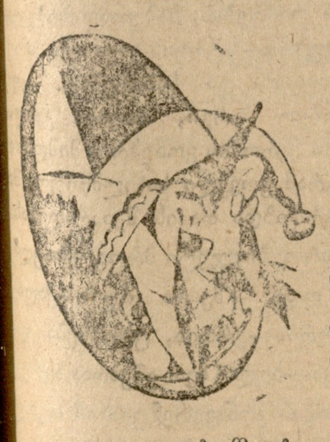

ქიმერიონი

ყოველ დღე

გამოვლენ პეტროგრადის, მოსკოვისა და ადგილობრივი არტისტების საუკეთესო ძალები. ყოველ სამ დღეში იცვლება პროგრამა. ორკესტრი **სტუპელის** ხელმძღვანელობით. სამზარეულოს განსაკუთრებული ყურადღება აქვს მიქცეული. ბუფეტში მოიპოება საზღვარგარეთისა და ადგილობრივი სასმელები. სადილები 1 საათ., საღამოს 8 საათამდე.

დასაწყისი საღამოს სრულ 8 საათზე.

განცხადება

სამხედრო სამინისტროს სამნეო განყოფილება ამით აცხადებს, რომ 1920 წ. 4 ნოემბერს, დილის 12 ნახ. საათზედ მოხსენებულ განყოფილებაში სიტყვიერი და წერილობითი განცხადებით ხელმეორეთ დანიშნულია

საჯარო ვაჭრობა

თბილისის გარნიზონისთვის ერთის წლის ვადით ხორცის და ცხიმის ჩაბარების შესახებ. დაწვრილებითი ცნობები მსურველთ შეუძლიანთ მიიღონ ყოველ დღე სამნეო განყოფილების სასურსათო სექციაში ბარიათინის ქუჩა, № 10, დილის 9 საათიდან ნაშუადღევის სამ საათამდის. 82. 3—1,

ინჟინერ მ. ი. ერმოლენკოს საზოგადო

ტეხნიკური კონტორა.

თბილისი, ოლღას ქ. № 3
ა. ა. მელიქ აზარიანცის სახლი.
ტელეფონი 18—04.
დეპეშის მისამართ:
,,ვეტეკა''
№ 106.

1920 წლის ლვინობისთვის 19

ცირკულიარი

ბატონებო!

ფრანგულ ქარხნებთან ,,კომპანი პურ ლა ფაბრიკასიონ დე კონტერ ე მატერიელ დ'იუზინ ა გაზ ე სოსიეტე ინდუსტრიელ დე ტელეფონ (ს. ი. ტ.) შევედით რა ხანგრძლივ დამოკიდებულებაში ხსენებულ მექარხნეთა სახელმწიფოებრივი, საზოგადოებრივი თუ კერძო კლიენტურის მოსაწყობად, როგორიცაა მაგალითად:

ელექტრონის მოანგარიშენი (,,სჩეტჩიკები'').

სამრეწველო და სალაბორატორიო მიზნით გამზომი და გამნაწილებელი აპარატები.

წყლის საზომი.

ტელეფონის სრული მოწყობილება.

და გამოვარკვიეთ რა ბაზრის მოთხოვნილება, გთხოვთ რაც შეიძლება მოკლე ხანში მოგვმართოთ ჩვენ ყოველგვარი შეკითხვებისათვის, რაზედაც მიიღებთ პირდაპირსა და საჩქარო ცნობებს და ანგარიშებს, აგრეთვე განცხადების თანახმად გაგზავნილ იქნებიან პირად მოსალაპარიკებლად.

გთხოვთ იქონიოთ მხედველობაში, რომ აღორძინებული ფრანგული მრეწველობა, რომელიც თავისებური სიჩქარითა და ინდივიდუალობით გაემართა ბაზრის კულტურული გზით დასაპყრობათ, და საუკეთესო მიზნები განახორციელა კიდეც, როგორც წარმოებაში ისე სხვა დარგში და ამიტომ ვაქცევთ რა თქვენს ყურადღებას პირველ ხარისხოვან მექარხნეებზე ამ საქმეში ჩვენ შეგვაქვს მინიმალური ხელფასი.

ჩვენ შეუთანხმდით აგრეთვე ამიერ კავკასიური წარმომადგენლებთ ლ'იუნიონი კომერსიალი ფრანკო რუს ა პარი-სის ქარხნებს და რომ ამით შევასუსტოთ ანგარიშში ხშირი შემთხვევითი მიზეზები როგორც წარმოებაში, ისე წარმოების მოგვარების საქმეში, რომელიც სცემს ადგილობრივი ფულის კურსს ბაზრის მოთხოვნილების გამორკვევის შემდეგ, ჩვენ შეუთანხმებით აგრეთვე ორგანოებს, რომელიც უზრუნველჰყოფს კლიენტურას ეროვნულის მეურნეობის მწარმოებელ ძალებთან შეფარდებული სავალიუტო საფასურით.

იმედი მაქვს სათანადო ყურადღებას მიაქცევთ ჩვენ მიერ დასახული მიზნებს.

მიიღეთ ჩვენ ღრმა პატივისცემა. საერთო ტეხნიკური კონტორა ინჟინერ მ. ი. ერმოლენკო.

ქუთაისში
ექიმი
ისაკ იაკობის-ძე
მინოვიჩი
ლებულობს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ.
ყოველ დღე დილის 10-12 ს. და საღამ. 5-7. ს. ქარვასლის ქუჩა, № 5 (მწვანე ბაზარი) ბინა ყოფილი ექ. ჭოლოშვილისა
№ 3208.

თვალების ავადმყოფების
ექიმი
მ. გოლშტეინი
სათვალეების შერჩევა. ავადმყოფების მიღება დილის 8 ს დან 11 ს-მდე; საღამოს 2—7 საათამდე.
ნიკოლოზის ქ. № 32.

დაბრუნდა და გაანახლა ავადმყოფების მიღება.
ექიმი
მ. ო. ზანდუკელი
შინაგან და ნერვების ავადმყ. ელექტრონით წამლობა.
ავადმყ. მიღება საღ. 5-7 ს, ანასტასიას ქუჩა № 3 ტელეფ. 9—31.
№ 3207.

იყიდება
ტუალეტი
წითელი ხისა და ტყავის სავარძელი კაბინეტისათვის
მაღაზია ,,სალონ კოტი'' ვერის დალმართი № 7.
2—1 32110

იყიდება
სასტუმრო მოწყობილება, კაბინეტი, მოსასვენებელი ოთახი, სასადილო დარბაზი.
მაღაზია ,,სალონ კოტი'' ვერის დალმართი № 7.
2—1 3210

სახელმწ. თეატრი

ოპერა

23 ოქტომბერს ოპერა მუშებისთვის
ფაუსტი და ვალპურგიის ღამე
24 ოქტომბერს
ჰოფმანის ზღაპრები
დასაწყისი სრული 7 ნახ. საათზე საღ.
წარმოდგენის დროს შესვლა საყურებელ დარბაზში აკრძალულია
ოპერის დირექტორი: ს. ი. ივლახიშვილი.

ქართული კლუბი

ლვინობისთვის 23-ს გაიმართება

1 კონცერტი

2. ოპ. **ტოსკა** პუჩინისა, უკანასკნელი მოქმედება.
მონაწილეობას იღებენ: არტისტი **მიშელ დ'არიალ ნანობაშვილი**, პეტრე ილჩენკო (სკრიპკა) და მარია დელშაბი (სიმღერა) როიალთან დამკვრელი ქ. გოლდმან.
დასაწყისი სრულ 8 საათზე. 2—85—1

ცენტრო-ბანკის საბჭოს დადგენილების თანახმად 1920 წლის 14 ნოემბერს, კვირას შუადღის 12 საათზე ბანკის შენობაში, თავისუფლების მოედანი № 3 დანიშნულია ცენტრო ბანკის

აქციონერთა არა ჩვეულებრივი საზოგადო კრება

დღიური წესრიგი:
1) ძირითადი თანხის გადიდება;
2) გამგეობის მოხსენებანი მიმდინარე საქმეთა შესახებ.
2—88—1
ცენტრო ბანკის გამგეობა.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის

საბუღალტერო კურსები

სწავლა (ქართულ ენაზე) დაიწყება 20 ლვინობისთვეს, საჭირო ცნობების მიღება შეიძლება ყოველ დღე (კვირა დღითაც) 12-ს საათამდე პალატის სასკოლო განყოფილებისაგან (ეროვნული საბჭოს ქუჩა, № 11; ყოფილი ფრეილინის ქუჩა).
3—3170—3

დღე.

ბოლშევიკური ცნობით რევოლიუციის შემდეგ მოსკოვში მცხოვრებთა რიცხვი 36 პროცენტით იკლო, პეტროგრადში კი 65 პროცენტით.

ხარკოვში ანტიბოლშევიკური აჯანყებაა.

ბოლშევიკური ცნობით პილსუდსკის განუცხადებია, რომ პოლონეთი სავსებით უნდა დაემორჩილოს საფრანგეთის საგარეო პოლიტიკასო.

ელჩთა კონფერენციამ დანცივს შინაურ საქმეებში ავტონომია მიანიჭა, საგარეო კი პოლონეთს გადასცა.

ლიონის ცნობით რუსეთ-პოლონეთის ზავი ძალაში შევიდა.

,,ზიბი''-ს ცნობით ყარაჩაში დიდი აჯანყებაა ბოლშევიკების წინააღმდეგ.

ინგლისის ,,მოქმედები''-ს კომიტეტი ბრიტანეთის მთავრობიდან საბჭოთა რუსეთთან ეკონომიური ხელშეკრულების დადებას მოითხოვს.

სომხეთსა და ჩეხოსლოვაკიას შ-რის სავაჭრო ხელშეკრულება დაიდო.

წ ე რ ი ლ ე ბ ი.

მეთაური: გადაუჭრელი პრობლემის წინაშე.
პრესა: ,,ერთობა''. ,,სახალხო''.
მ. ადამაშვილი სოფელი და ქალაქი.
ია ეკალაძე: შთაბეჭდილებანი.
ფელეტონი: გ. ღვაზავა: ერთა ლიგა.
დოცემუს: პროლეტარიატის დიქტატურა.
გ. გოლლენდ: თეატრი და მუსიკა.

გადაუჭრელი პრობლემის წინაშე.

აუტანელი შეიქმნა იმის მდგომარეობა, ვინც ჯამაგირით ცხოვრობს. ვინაიდან სიძვირე ყოველთვის ჯამაგირს წინ უსწრებს, ჯამაგირის შემყურე რესპუბლიკის მოქალაქე, რაც ადრე გადის, ხან ერთ პირველ საჭიროების საგანზედ იღებს ხელს, ხან მეორეზედ, ხან ერთ საჭირო ოჯახის ავეჯს ჰყიდის, ხან მეორეს. ჯამაგირის მოქალაქე უკვე დაიცალა წარსულის დაზოგვით შეძენილი საოჯახო, თუ სამეცადინო ინვენტარისაგან; იგი გამოიფიტა ფიზიკურად და დაკარგა მუშაობის ძალა და ენერგია. მოახლოვებულ ზამთარს იგი ხვდება იარაღ დაყრილი, მშიერი, მწყურვალი, უტანისამოსოთ, უფეხთსაცმელოთ, უფულოდ, ძველი ვალებით დატვირთული, არა აქვს პერსპექტივაში არც შემის შოვნის იმედი. ერთი სიტყვით ჯამაგირის მოქალაქეს ფეხიდან ნიადაგი გამოეცალა, იგი თანდათან ჰკარგავს საზოგადო ღირებულებას, ვინაიდან მას ესპობა პირადი ცხოვრების მინიმუმი საშუალება. ამას თან მოაქვს უკმაყოფილების ატმოსფერა და საზოგადოებრივი ნერვიულობა. მდგომარეობა მეტად დამაფიქრებელია. ხმას ამაღლებს, ვისაც მეტი არ შეუძლია ამ მდგომარეობის ატანა.

რესპუბლიკის მასწავლებლებს ამ კატეგორიის პირველ რიგში დგანან. რესპუბლიკის მასწავლებელთა დელეგაციამ გასული სექტემბრის 28—29-ის სხდომაზედ გამოიტანა დადგენილება, რომ მთავრობას, ჯამაგირების მომატების მაგიერ, კეთილი ენება და მათთვის ნატურით დახმარება აღმოეჩინა. მასწავლებელმა აღძრულ შუამდგომლობაზე უარი მიიღეს. მათ ეუწყათ, რომ მთავრობას, მიუხედავათ დიდი სურვილისა, დღევანდელს პირობებში, არ ძალუძს მასწავლებლებს დაეხმაროს არც ნატურით და არც ბინით.

მთავრობის ეს პასუხი ეცნობა თბილისის მასწავლებელთა მრავალ რიცხოვან კრებას, გასულ კვირას, ოქტომბრის 17 ს. ამ მოულოდნელმა პასუხმა ცარიელზე დასვა რესპუბლიკის მასწავლებლები და გაუქარწყლა ყოველივე იმედი, რომ შიმშილსა და სიცივეს როგორმე მაინც შებრძოლებოდნენ. ამ პასუხის გასარჩევად და შექმნილი აუტანელი მდგომარეობიდან თავის დახსნის გამოძებნის მიზნით, ხვალ, 24 ოქტომბერს, დანიშნულია მთელი რესპუბლიკის მასწავლებელთა კონფერენცია. მეორეს მხრივ, მუშათა წრეებში გარკვევით ადგებიან იმ აზრს, რომ უფრო უპრიანია მთავრობას, ჯამაგირის მომატების მაგიერ, ნატურით დახმარება მოსთხოვონ. გუშინ ჩვენს გაზეთში მოყვანილი გვქონდა რკინის გზის მუშამოსამსახურეთა ორგანოს ,,რკინის გზელის'' აზრი, რომელიც ამ პოზიციას ცავდა. მოსალოდნელია, რომ ეს მოთხოვნა: ფულის მაგიერ—სურსათი, სანოვაგე, მანუფაქტურა—საზოგადო ხასიათს მიიღებს და ყველა, ვინც ჯამაგირით სცხოვრობს, ვინც სახელმწიფო თუ კერძო სამსახურშია, ყველა ამას მოითხოვს მთავრობისაგან.

მაგრამ ჩვენი უბედურება ისაა, რომ მთავრობის აპარატი ვერ გამოდგება, მას აკლია მოქნილობა, გამოცდილება და ხელმძღვანელობა და იგი ვერ მოახერხებს ამ ფართო საზოგადო მოთხოვნილების დაკმაყოფილებას.

კიდევ მეტი უბედურება ისაა, რომ ამას ხედავს თვით მთავრობა, და რომ იგი არავითარ ზომას არ ღებულობს იმ უწყების გარდასაქნელად, რომელსაც სპეციალურად სანოვაგის მომარაგების დიდი საქმე აქვს დავალებული. კვლავ გრძელდება ერაძის უთავბოლობა, კვლავ განაგრძობენ მოღვაწეობას კახელაძენი, შანშიაშვილები, ყიასაშვილები, კვლავ პურის ნაცვლად ტალახი ცხვება და ამ საქმეში ვერავითარი გაუმჯობესება ვერ შეაქვთ, მიუხედავათ რევიზიებისა, დაპატიმრებისა და საქმის სათავეში მდგომ პირთა ფუსფუსისა. ხოლო სამოვაგის, მანუფაქტურის და სხვათა მოთხოვნილება დღითი-დღე იზრდება ჯამაგირით მცხოვრებთა შორის და ამ ხალხისაკენ მთავრობას მოთხოვნა მოთხოვნაზედ წარედგინება. მთავრობა კი იძულებული იქნება ახალ მოთხოვნათ ისეთივე პასუხი გასცეს, როგორც მასწავლებელთა მოთხოვნას და მაშინ?!..

ვინ ფიქრობს ამაზედ?

პ რ ე ს ს ა.

,,ერთობა'' შეეხო ,,საქართველოს'' № 126-ის მეთაურს სადაც. სოც დემოკრატიული ეკონომიური თათბირის გამო აღვნიშნავდით რომ ბოლოს და ბოლოს მენშევ:. თავი დამარცხებულად იცვნეს, საქართველოს ეკონომიური მდგომარეობა კატასტროფიულად, წარმოებული ეკონომიური პოლიტიკა მავნებლათ, ეს ეტაპი მენშევიკების ცხოვრებაში გამოფხიზლების ხანად ჩავსუვალეთ და მას სიხარულით შევეგებით. მოდი და ნუ გაგიხარდებათ იმ ხალხის გამოფხიზლება, რომლის ხელშია მოქცეული ქვეყნის ბედიღბალი!.

ჩვენ ვწერდით, რომ ამით უკუგდებული იყო მენშევიკური გზა და რომ მათ დარჩენოდათ ორში ერთი: ან ევროპიულ, ბურჟუაზიულ-დემოკრატიული, ან რუსული, პროლეტარულ-მენშევიკური. ბოლშევიკურ გზას ვერ ვურჩევდით მენშევიკებს და რადგან ისინი გამოფხიზლებისა და სინდისის მხილების ხანაში გვეგულებოდა, ამიტომაც პირველ გზაზე მიუთითეთ: შეწყნარება კერძო ინიციატივის, თავისუფალ კონკურენციის წაქეზება მრეწველობის და სხვა. ამაზე ,,ერთობა'' გვიწერს:

„ჩვენ ვიცით, რომ ამ პრინციპზე იყო აშენებული მთელი პოლიტიკა მე-19 საუკუნის დასავლეთ ევროპისა და ჩვენ ვიცით, რომ ამ პოლიტიკამ იგი მიიყვანა უსაშინელეს ომამდის, რომელმაც მსხვერპლად შეიწირა 70 მილიონი სიცოცხლე და საუკუნოებით დაგროვილი ავლადიდების ნახევარი, ჩვენ ვიცით, რომ ეს პოლიტიკა დღეს იმდენათ მოძველებული და გაკოტრებული გამოდგა, რომ პირიქით, თვით ,,ბურჟუაზიულ-დემოკრატიული'' იდეოლოგიის მიმდევრებიც ვეღარ სთლიან შესაძლებლად მის დაცვას. მაგრამ ჩვენში კი ამ დახავსებულს, დამღუპველს და მართლაც გაკოტრებულს პოლიტიკას მედგრათ იცავს ,,საქართველო'' და ირწმუნება, რომ მას ეს მოსდის ,,დიდი პატრიოტიზმით" და ,,მაღალი გონებით''! მახლას!

ამ ამონაწერიდან სჩანს, რო მენშევიკებს, რომელთა თავიანთი ეკონომიური პოლიტიკის სიკოტრე თვით საჯაროდ გამოაფინეს და რომელიც ქვეყნის დასახსნელად ახალი გზის ძებნას შეუდგნენ საგანგებოდ მოწვეულ ეკონომიურ თათბირზე, რომ ამ მენშევიკებს უარუყვიათ აგრეთვე ევროპიული, ბურჟუაზიულ-დემოკრატიული გზა და აშკარად დასდგომიან ბოლშევიკურ გზას. თუმცა სიტყვით ამას უარყოფენ, მაგრამ სხვა დასკვნა შეუძლებელია გამოვიტანოთ. მართლაც, მენშევიკებმა ერთ ის მხრით უარყვეს თავიანთი გზა რა დაინახეს მისი კატასტროფიული ეკონომიური შედეგი. მეორეს მხრით, მენშევიკები ,,ერთობის'' პირით უარყოფენ იმ პოლიტიკას, რომელზედაც ჩვენ მიუთითეთ. თურმე ეს პოლიტიკა გაკოტრებულია და მას შეუწირავს 70 მილიონი სიცოცხლე და სხვა დარჩა მხოლოდ ბოლშევიკების ეკონომიური პოლიტიკა: კერძო ინიციატივის გასრესა, თავისუფალ კონკურენციის მოსპობა, კერძო წარმოების გაუქმება და მისი ძალით წაღება, სავალდებულო მუშაობა, მუშის გაბატონება და პატრონის გამუშება, ერთი სიტყვით ბოლშევიკური კომუნიზაცია...

წართმევის, სხვისი საკუთრების მითვისების და ქონების დანაწილების იდეოლოგიაში აღზრდილი ხალხისთვის ეს უფრო ადვილი ხელობაა და მენშევიკებიც ამ გზაზედ დგებიან! კარგი გამოფხიზლებაა!..

—

საქართველოს ეშველა! ისეთი ადვილი ყოფილა ეკონომიური კრიზისის თავიდან აცილება, ისე უმტკივნეულოდ მოსახერხებელია ქვეყნის გაჯანსაღება,—და ჩვენი მმართველები კი თავებს იმტვრევენ და საგანგებო თათბირებს აწყობენ, რომ დაქვეითებულ ცხოვრებას რამე ეშველოს და მიდუნებული მაჯისცემა ამოძრავდეს წესისამებრ.

ჩვენს მთავრობას გადაავიწყდა, რომ საქართველოს მოქალაქეთა შორის არ სებობს ,,შესანიშნავი ეკონომისტი'' თედო ღლონტი, რომლის ,,თავის ქალაში'' ჩამარხული ყოფილა უებარი საშუალებანი გაძვალტყავებულ ხალხის მატერიულ აღორძინებისათვის...

რაო უნდა ვეხეთქოთ აქით იქით კატასტროფის ფაქტორის ძებნაში, რა საჭიროა კვლევა ძიება, როდესაც ქვეყნის დამღუპველი და ამრევი აქვე გვერდზე, ჩვენში გვყოლია,—გაკვირვებით ჰკივის თედო ღლონტი... აქა მყავს, აქ მომწყვდეული ხალხის დამშევის მიზეზი,—ძლევამოსილად გაიძახის მკვეხარა ფედერალისტი!

ჩვენს სამშობლოს კალიასავით მოედვნენ ნაციონალ დემოკრატები, განდევნეთ ეს ხალხი და მყისვე მოწესრიგდება აწეწ-დაწეწილი ცხოვრება!

იქნება მკითხველს ხუმრობა ეგონოს და არ დაიჯეროს, რომ ასეთი ,,სიბრძნე'' სძლია ,,ეკონომისტის'' ქალამ!?

მოუსმინეთ: ,,დემოკრატიული სახელმწიფოს ეკონომიკა ჩაბარებული აქვს საქართველოს ნაციონალ-დემოკრატიულ პარტიას და მენშევიკები ფიქრობენ, რომ ესენი მართლა დემოკრატიულ ქვეყანას ააგებენ. მაგრამ რაკი სპეკულიანტურ ბურჟუაზიას არავითარი ცხოვრების აგება არ შეუძლიანთ, ამიტომ ნაციონალ-დემოკრატიულ პარტიის მთელი ძალების მუშაობა ჩვენში არის სახელმწიფოს მასშტაბით ჟარსაყოფი და მ-ვნებელი (კურსივი ჩვენია).

ამ ,,დანოსჩიკის'' აზრით, ყველა ნაციონალ-დემოკრატები უნდა განიდევნონ საქართველოს ბანკებიდან, რადგანაც ამ ბანკებშია სწორედ დასაბამი რესპუბლიკის ეკონომიურ კატასტროფისა. და როდესაც ,,სპეკულიანტების მაცოცხლებელთა'' ნაცვლად ბანკებსა და მათ კონსორციუმს სათავეში მოექცევა ,,მეორეს'' ,,დირექტორი'' და ცენტრო-ბანკის მოვალე თ. ღლონტი,—მაშინ საქართველოს ბედს ძაღლიც ვერ დაჰყეფს!...

თედო ღლონტს ,,სავაჭრო უფლების'' ლექციებიდან დაჰხსომებია, რომ ,,ბანკებს დიდი როლის თამაში შეუძლიანთ ქვეყნის ეკონომიური ცხოვრებისთვის'' (სიკ), მაგრამ ეს საშინელი ნაციონალ დემოკრატები ამ სასარგებლო დაწესებულებას ხალხის ინტერესების საწინააღმდეგო ფაქტორებად ჰქმნიან ორიოდე სპეკულიანტების სასიხარულოდ!

ნუ თუ ჩვენი მთავრობა უყურადღებოდ დასტოვებს ამ სიბრძნის თაიგულს და სპეკულიანტების აგენტების ადგილას ,,ქვეყნის მშველელ'' თევდორე ღლონტს არ მიანიჭებს [illegible]

საქართველოს ,,სასიცოცხლო ინ-[illegible] რესი'' მოითხოვს [illegible] სმის გამოს[illegible] გეს რესპუბლიკის ფინანსისა და [illegible] ნომიკის გამოსწორებს

,,ნიჭსდაფასება უნდა,
ბატონო მმართველებო!

ნუ თუ არ ჰფიქრობთ ქვეყნის ღღეობაზ ?

დანიშნეთ „ეკონომისტი" თედო ღლონტი თბილისის ყველა ბანკების (ნაციონალ-დემოკრატების მაინც მ-იყვ ნეთ), მიეცით საშუ[illegible] რომ ბანკების მოვალის მძიმე რო[illegible] ბანკების ხელმძღვანელის თ[illegible] ზე შესცვალოს, მაშინ მის პარ[illegible] შეძლება მიეცემა თავის ,,კლუბის'' [illegible] რის გადახდისა...

სოფელი და ქალაქი.

სოფლისა და ქალაქის მუდმივ[illegible] ლა ზოგან მეტად გამწვავდა, [illegible] უკიდურესობამაც მიაღწია. ამ [illegible] ლამ თავი წამოყო უფრო [illegible] ბულ ქვეყნებში რუსეთში მან [illegible] ხასიათი მიიღო. ამ უზარმაზარ [illegible] ნაში ასობით დაძრწიან სოფ[illegible] სოფლამდის შეიარაღებული [illegible] წითელარმიელებისა და მახვილ[illegible] თმევენ გლეხს სურსათ-სანოვაგ. [illegible] ქალაქებისთვის, რომელნიც ზარ[illegible] ბის სენით არიან შეპყრობილი, [illegible] ქმის ალარაფერს ჰქმნიან და სხვ[illegible] ფლარს ყიდულობენ ყბედობით, [illegible] რებით და პროკლამაციებით. [illegible] ჯერ-ჯერობით ებრძვის ქალაქ[illegible] და პირდაპირი ბოიკოტით. ეხლ[illegible] ფულს არ იღებს, გადასახადს [illegible] და თავის სარჩოს მიწაში მალა[illegible] მარჯვებული სოფელი გამოდის. [illegible] ქები განახევრდა, ზოგან მავ[illegible] პეტერბურგში მხოლოდ მეოთხე[illegible] ჩა მცხოვრებთა. უმეტესი ნაწილ[illegible] ფლად გაიკრიფა და გლეხს შ[illegible] თავი.

საქართველოში ამ ბრძოლას [illegible] მწვავე ხასიათი არ მიუღია, მაგ[illegible] წინანდელთან შედარებით მაინც [illegible] ხოველდა. სოფელი აღარ იღებს [illegible] ქის ფულს და თავის საქონელშ[illegible] საქანელს თხოულობს. სიმართლ[illegible] ლის მხარეზეა, ამას დავა არ უნ[illegible] გრამ ქალაქი მაინც არ ტყდება [illegible] ძველს ზღაპარს იმეორებს შესახ[illegible] ხების ხარბობისა, გაუმაძღრო[illegible] სპეკულიაციისა. საჭიროა ამ [illegible] ნობას ერთხელ და სამუდამოდ [illegible] ბოლო.

ქალაქის რაზმები—მომარაგებ[illegible] მინისტროს აგენტები—ჩვენს [illegible] საც მოედვნენ, შეჰკრეს იგი, [illegible] ფასებში ყიდულობენ მის ნაწა[illegible] და ამ წესით ჰკვებავენ ქალაქებ[illegible]

გ. ღვაზავა.

ერთა ლიგა.

2 *).

1. ომის შედეგები. 2. საერთო მოქანცულობა. 3. იდეა მსოფლიო მშვიდობიანობისა. 4 მისი წარსული. 5. უფლება და ძალა. 6. არც ზე-სახელმწიფო, არც ფედერაცია. 7. საერთოშორისო უფლება. 8. კომისია ,,ერთა ლიგისა''.

როგორც უკანასკნელი ომი არა ჰგავდა უწინდელებს თავის სიდიადით და მასშტაბით, ისე მისი შედეგები, მისგან აღმართული საკითხები, თავის მასშტაბით და სიდიადით არა ჰგავს უწინდელებს. ვესტფალიის კონგრესი (1648 წ.) ეხებოდა მხოლოდ გერმანიის საკითხებს, ვენის კონგრესი (1815 წ.)—ევროპისას, პარიჟისა (1859 წ.) და ბერლინის (1878 წ.)—ბალკანეთის და ზოგიერთ სხვა საერთაშორისო კითხვების მოწესრიგებას. ეხლანდელი პარიჟის კონფერენცია კი მსოფლიო მოვლენათა მსვლელობამ დააყენა შეუდარებლად უფრო ვრცელი და ათასნაირი საგონებელის წინაშე. საქმე მარტო გერმანიის დამორჩილებაში კი არ იყო. გადასათვალიერებელი და გადასასინჯი შეიქმნა რუქა მთელი სოფლიოსი.

ეს გადასინჯვა ძალიან ადვილია ან ძალიან ძნელია იმისდა მიხედვით, თუ რა მიზეზებით არის გამოწვეული ეს გადასინჯვა და რა მიზანს ემსახურება იგი. ნაპოლეონისთვის ადვილი იყო, რომელიმე ბრწყინვალე გამარჯვების შემდეგ ბრძოლის ველზე აეღო წითელი ფანქარი, რუქაზე შემოეხაზა ეს თუ ის სახელმწიფო და მეფედ იქ დაენიშნა რომელიმე თავისი ნათესავი ან მეგობარი. აგრე შექმნილი სახელმწიფო უდღეური იყო თავიდანვე, შეეძლო არსებობა მხოლოდ თვით ნაპოლეონის გენიის შემწეობით და უნდა გამქრალიყო მაშინადვე როცა ჩაჰქრებოდა ეს გენია.

ვენის კონგრესიც ადვილად უყურებდა ევროპის სტატუსის შეჰქმნას. ერთს სახელმწიფოს ჩამოსჭრიდა ერთ ნაწილს, მიუმატებდა მეორეს და ,,სამღვრთო კავშირის" ძლიერებით ეგონა სამუდამოდ განამტკიცებდა მეფეებს და იმპერატორების ტახტების, სამუდამოდ აღმოფხვრიდა განმათავისუფლებელ მოძრაობას დამონებული ერთაშორის. მისი შემოქმედებაც იყო უდღეური, თუმცა კაცობრიობას ძვირად დაუჯდა მასთან ბრძოლა. „საღმრთო კავშირმა" ვერ შეაჩერა ვერც ისპანიის აჯანყება, ვერც იტალიის ეროვნული განახლება, ვერც გერმანიის ეროვნული გაერთიანება, და მალე ისტორიას ჩააბარა მისგან გამოგონილი პრინციპები ლეგიტამიზმის და პოლიტიკური სწორწონაობასა ევროპაში.

ეხლა პარიზის კონფერენციისა და მთელი კაცობრიობის წინაშე იდგა სულ სხვა მოთხოვნილება: როგორ დამყარდეს მშვიდობიანობა ერთაშორის? როგორ მოისპოს ომი? ნუთუ კიდევ შესაძლებელია ასეთი საშინელი, მსოფლიო ხასიათის შეტაკება, ასეთი სისხლის ღვრა და მსოფლიო განადგურება? ნუ თუ არ არის გამოსავალი?!

ასეთი კითხვა ჰტრიალებდა არა მარტო პარიზში, არა მარტო კრილონის სასახლეში, სადაც შეყრილიყვნენ და ამ საკითხზე ჰმუშაობდნენ სხვა და სხვა სახელმწიფოთა წარმომადგენელნი, ასეთი კითხვა ჰტრიალებდა ყველგან, ყველგან, ვინაიდგან არ იყო არც ერთი კუთხე დედამიწის ზურგზე, რომელსაც რომ არ შეეხებოდა მსოფლიო ომი და ასე თუ ისე არ აემღვრია და არ აეშალა მისი შინაური ცხოვრება. ბევრი იყო ნეიტრალი სახელმწიფოები, როგორიც მაგალითად შვეიცარია, ესპანია, დანია და სხვანი, მათ გამოაცხადეს თავის ნეიტრალობა და ომში მონაწილეობა არ მიუღიათ, მაგრამ მიუხედავათ ამისა მათი მდგომარეობა იყო განწვავებული. ასეთია საურთიერთო განწყობილება ეხლანდელ დროში; ათასნაირი ეკონომიური, ფინანსიური, ინტელექტუალური და სხვა ინტერესებით გადაბმულია ერთი ქვეყანა მეორესთან და მთელი ქვეყნიერება წარმოადგენს ერთს ისეთ კვანძს ამ ინტერესებისას, რომ ფაქტიურად ყოვლად შეუძლებელი ჰხდება რომელიმე სახელმწიფოსი გადარჩენა და თავის დახწევა საერთო ომის შედეგებისაგან.

რა აზრი აქვს ნეიტრალობის გამოცხადებას, თუ ყოველი ძაფი და კავშირი გაწყვეტილია და გადაჭრილი სხვა ქვეყნებთან, სხვა სახელმწიფოებთან? ეს ნეიტრალი სახელმწიფოები ომს არ აწარმოებდნენ, მაგრამ დიდს გაჭირვებაში ჩაცვინდნენ, და ისინიც სხვებთან ერთად მოითხოვდნენ მშვიდობიანობის დამყარებას.

საკვირველია, როგორ მიდის ისტორია, როგორ იკაფავს იგი გზას თავის მიზნების განსახორციელებლად, როგორ აგროვებს ხშირად მოწინააღმდეგე ძალებს... საფრანგეთმა გაიმარჯვა: მისი უმთავრესი სურვილი იყო—დასუსტება გერმანიისა, მისი ტერიტორიალური დანაწილება და ეკონომიური დაცემა. მაგრამ... და აქ იბადებიან სხვა მოსაზრებანი. დღეს დამარცხებული გერმანიაც, შეიძლება ხვალ წამოდგეს. გავა ათი ან ოცდაათი წელიწადი და ვინ იცის როგორ დატრიალდება ბედის წერა? ჩინგიზ ხანმაც გაანადგურა ბევრი სახელმწიფო, მაგრამ სად არის ეხლა მისი ხსენება? არ არის ნინევია, ეგვიპტე, საბერძნეთი, რომი... ნაპოლეონმაც დაიპყრო მთელი ევროპა, მაგრამ არ იყო ხანგრძლივი ის ბატონობა. ნუთუ ასეთივე ბედი მოელის ეხლანდელ გამარჯვებასაც?... და საფრანგეთმა დაიწყო გაფაციცებით ძებნა ისეთი პირობების, ისეთი გარემოების, რომლის შემწეობით შესაძლებელი გახდებოდა მშვიდობიანობა და უზრუნველყოფილი მომავალში საფრანგეთის მდგომარეობა. მერე სად არის იმისთანა გარანტია? ძალაში თუ უფლებაში?!

ინგლისიც გამოვიდა გამარჯვებული ამ ომიდან. მისი უმთავრესი სურვილი იყო თავიდან მოეშორებინა ისეთი საშიშარი მეტოქე, როგორც იყო გერმანია. გერმანია დამარცხდა, ჩამოართვეს სავაჭრო და სამხედრო გემები. და ინგლისს დარჩა თავისუფალი მსოფლიო ბაზარი, თავისუფალი ზღვა და ხმელეთი. მაგრამ სულ ეს არის შედეგი ომის, შედეგი გამარჯვების ე. ი. შედეგი ისევე ძალითა განწყობილების. ინგლისისთვისაც საჭირო გახდა ერთნაირი „დაკანონება" თავისი უპირატესობის, შეჰქმნა ისეთი გარემოების, რომლის საფუძვლად იქნება არა ძალთა რაოდენობა, არამედ უფლება და უფლებრივი განწყობილება.

ამას დაერთო მოთხოვნილება მრავალი პატარა-პატარა ერებისა. ისინი ახლად აღმოცენდნენ, შეჰქმნეს თავიანთი სახელმწიფონი, ჯერ კიდევ სუსტნი და მოუწყობელნი შიშით შეჰყურებდნენ უფრო ძლიერ მეზობლებს და მოითხოვდნენ თავიანთ დამოუკიდებლობის თვის საერთაშორისო გარანტიას.

აგრე მიამზადა ისტორიამ და ჟამთა ვითარებამ, საერთო მიმდინარეობა თავისუფლებისა და სამართლისაკენ. გუშინდელი უტოპია მსოფლიო მშვიდობიანობისა ჰთხოულობდა ახლა შესწავლას და დაკვირვებას. შეიძლება ეს უტოპია არც ისე უიმედო იყოს, შეიძლება იქ ღმოჩნდეს ბევრი საღი დებულება, რომლის მიღება და გატარება ცხოვრებაში თუ ერთბაშად ვერა, ცოტათი მაინც შეჰქმნის სასურველ პირობებს და მოქანცული კაცობრიობა ცოტათი მაინც მოისვენებს.

საზოგადოდ იდეა მსოფლიო მშვიდობიანობისა არ არის ახალი. თითქმის ყოველ საუკუნეს ჰყავდა თავისი უტოპისტები. ძველადაც ამ იდეის განხორციელებას ჰლამობდნენ ერთი მსოფლიო იმპერიის დაარსებით. ეს ოცნება, რა საკვირველია, ვერ გამართლდა. რომის იმპერიამ თითქო ცოტა ხნით განახორციელა ეს ოცნება, მაგრამ ეგრედ წოდებული „რომის მშვიდობიანობა" ემყარებოდა ძალას და როცა იმპერიის გამოეცალა მისი ფიზიკური ძლიერება, მშვიდობიანობაც დაირღვა და ყოველ-ნაირ ომსა და შეტაკებებს ბოლო არა ჰქონდა. ქრისტიანობამ გადაისროლა იდეა მსოფლიო ერთობისა, მაგრამ ეს იყო უფრო ზნეობრივი და რელიგიური, ვიდრე პოლიტიკური და სოციალური მოწოდება. ბრძოლა და ომი მაინც არა ჰწყდებოდა. საშუალო საუკუნოებში პირველად ჰუგო გროციუსმა (1625 წ.) მიუძღვნა ამ საკითხს ერთი თავისი თხუზულება, რომელშიდაც იგი ამტკიცებდა, რომ სხვა და სხვა დავა სახელმწიფოთა შორის შეიძლება გადაწყდეს მორიგებით; საჭიროა მხოლოდ დროგამოშვებით ერთად შეკრება ამ სახელმწიფოთა წარმომადგენლებისა, მოლაპარაკება და შეთანხმება, ან გადაცემა სადავო საკითხისა მესამე სახელმწიფოსათვის გასარჩევად და გადასაწყვეტად. 1713 წელს აბბატმა სენ პიერმა უტრეხტის კონგრესში წარადგინა მთელი პროექტი ,,მუდმივი ზავის დასამყარებლად''. სენ-პიერის იდეამ მიიპყრო ყურადღება ბევრი ფილოსოფოსის და მეცნიერების. მის აზრს იზიარებდნენ მეთვრამეტე საუკუნეში ისეთი წინამძღოლები ევროპის აზროვნებისა, როგორც იყვნენ ჟან-ჟაკ რუსსო, ლეიბნიცი, ადამ სმიტი და სხვანი. უფრო შესანიშნავია პროექტი ბენტამის: მისი აზრით უნდა დაარსდეს ერთი უმაღლესი დაწესებულება, შემდგარი სხვადასხვა სახელმწიფოთა დელეგატებისაგან, და ამ დაწესებულებამ უნდა გადაწყვიტოს ყოველი სადავო საკითხი; თავისი გადაწყვეტილება მან უნდა მიიყვანოს სისრულეში, ამისთვის საჭიროა, რომ მას ჰყავდეს საკმარისი სამხედრო ძალა,—უფრო ღრმად შეეხო ამავე საკითხს ფილოსოფოსი ემ. კანტი ,,შეიძლება, ამბობს იგი, ომი არასოდეს არ მოისპოს, მაგრამ ჩვენ მაინც უნდა ვიმოქმედოთ ისე, თითქო მუდმივი მშვიდობიანობა შესაძლებელი იყოს,—ასეთია ბრძანება პრაქტიკული გონებისაო''. კანტი იყო ფედერაციის მომხრე.—შემდეგ, რაც დრო მიდის, უფრო და უფრო ვრცელდება იდეა მსოფლიო მშვიდობიანობისა, ყოველ მოწინავე სახელმწიფოებში არსდება მრავალი საზოგადოება, იბეჭდება მრავალი წიგნ[illegible] ბროშიურა, იმართება კრებები [illegible] გრესსები: პირველი ასეთი კონ[illegible] მოხდა ბრიუსელში 1848 წელს, [illegible] —პარიზში—1849, ლონდონში[illegible] ჟენევაში გარიბალდის თაოსნობი[illegible] წ., კიდევ პარიზში—1889, ლონ[illegible] —1890, ბერნში—1892 და აგრ[illegible] ქმის ყოველ წლივ. მაგრამ პრაქ[illegible] შედეგები ყველა ამ მოძრაობას [illegible] ჰქონია. მუშაობა იყო უფრო [illegible] და აკადემიური, ყველა ამტკ[illegible] რომ ომი—საზარელი მოვლენაა[illegible] ზავი და მშვიდობიანობა უფრო [illegible] გებლოა და უფრო შეჰფერის [illegible] ნის ღირსებას; საბუთად მოჰყავდ[illegible] ლაფერი—სტატისტიკა და პოე[illegible] ცნიერება და სახარება... ყვე[illegible] ეს იყო კარგი, თავისი კვალ[illegible] ჩნია ევროპის გონებრივ მიმდინა[illegible] მაგრამ ყოველი სახელმწიფო მა[illegible] ნაგრძობდა თავის შეიარაღებას [illegible] ხედრო ბიუჯეტი პროგრესიულა[illegible] დებოდა. აშკარა იყო:—ქადაგ[illegible] თეორია—ერთია, ცხოვრება და [illegible] ტიკა—სულ სხვა. აშკარაა აგრე[illegible] პარიჟის კონფერენცია ამ თეორ[illegible] უტოპიებს ვერ გაჰყვებოდა. [illegible] იყო ასეთ მომენტების გამოძებნ[illegible] ლებსაც ჰქონდა ნამდვილი ფეს[illegible] ცხოვრებაში, შემდეგ მათი შეს[illegible] განვითარება; საჭირო იყო გა[illegible] წინება იმ გზის, რომლითაც მ[illegible] დღემდე კაცობრიობა, გასწორ[illegible] გაფართოება ამ გზისა და გადად[illegible] მდეგი ნაბიჯისა იმავე მიმართ[illegible] ეს იქნებოდა მხოლოდ ნაბიჯი [illegible] დადგმული, და არა მოულოდნე[illegible] ხტომი, მაშასადამე საღი და [illegible] მსვლელობა იდეალისაკენ.

მერე რა გზით მიდიოდა დ[illegible] კაცობრიობა.

(დასასრული იქნება).

---

*) იხ. № 124.

მელნიც სამაგიეროს გლეხს თითქმის არაფერს აძლევენ, რადგან მისაცემიც არაფერი აქვთ. ჩვენი ქალაქები თით ქმის არაფერს ჰქმნიან, ისინი მხოლოდ ვაჭრობით სცხოვრობენ. მუშის შრომის ნაყოფიერება განახევრდა. ქალაქი მუდმივ უქმობს, ლაპარაკობს, დავობს და პოლიტიკანობს. ამავე დროს სოფელმა მუშაობას უმატა. საცა ტყე იყო ეხლა იქ გუთანი დადის, ბუჩქნარი გაიკაფა, ხრიოკი მოირწყო; ერთი სიტყვით, ქალაქმა მუშაობას უკლო, სოფელმა მოუმატა, ეს ყველასათვის ცხადია, მაგრამ უქმი და ზარმაცი ქალაქი ლამობს მუქთად ჩაიგდოს სოფლის ნაოფლარი, თუმცა წინანდელთან შედარებით იგი ერთ მესამედს ძლივს აძლევს სოფელს მის ნაწარმოებში.

ამის დასამტკიცებლად ჩვენ შევადარეთ წინანდელი და ეხლანდელი ფასები სოფლისა და ქალაქის ნაწარმოებისა. ჩვენ ავიღეთ ორივე მხრიდან 12 საგანი, თანახმად სავაჭრო-სამრეწველო პალატის უკანასკნელ მაზანდისა, და მივიღეთ შემდეგი სურათი:

ქალაქის ნაწარმოები.

	ფასი 1914 წ.:	დღევანდ. ფასი:	გაძვირდა:
1. შაქარი	5 მ.	10.000 მ.	2000-ჯერ
2. მარილი	40 კ.	2.000 ,,	5000 ,,
3. სანთელი	15 კ.	450 ,,	3.000 ,,
4. ნავთი	3 კ.	45 ,,	1500 ,,
5. საპონი	15 კ.	300 ,,	2000 ,,
6. ასანთი	8 მ.	8000 ,,	1000 ,,
7. შუშა ფანჯ.	7 8 20 კ.	560 მ.	2800 ,,
8. რკინა ყალიბა	1 40	3000 მ.	2150 ,,
9. ლურსმანი	1 20, 1 60	6000 მ.	4000 ,,
10. ნალი	7 მ.	11.000 მ.	1600 ,,
11. თოკი	3-60, 4 მ. 16	25000 მ.	6000 ,,
12. ბაწარი	7 მ.	35.000 მ.	5000 ,,

სოფლის ნაწარმოები:

	ფასი 1914 წ.	დღევანდ. ფასი:	გაძვირდა:
1. ქათამი	80 კ.	500 მ.	600 ჯერ
2. ინდოური	1 50,2 მ.	700 ,,	500 ,,
3. ყველი	25 კ.	240 ,,	1000 ,,
4. კვერცხი	10 ც. 15 კ.	200 ,,	1300 ,,
5. ხორბალი	აქ. 1 მ.	2500 ,,	2500 ,,
6. სიმინდი	80 კ.	900 ,,	1100 ,,
7. თაფლი	25 კ.	280 ,,	1100 ,,
8. ხახვი	60 კ.	1200 ,,	2000 ,,
9. კართოფილი	60 კ.	1000 ,,	1700 ,,
10. თივა	50 კ.	200 ,,	400 ,,
11. ქერი	80 კ.	1500 ,,	2000 ,,
12. შეშა	60 მ.	20,000 ,,	1850 ,,

ზემოჩამოთვლილი 12 საგანი სოფლის ნაწარმოებისა საშუალოდ გაძვირდა 1300-1350 ჯერ, ხოლო ქალაქის ნაწარმოები-ისევ 12 საგანი-საშუალოდ გაძვირდა 3000-ჯერ, ესე იგი ქალაქი თავის ნაწარმოებს ჰყიდის თითქმის სამჯერ უფრო ძვირად ვიდრე სოფელი.

ამის შემდეგ ცხადია, რომ სოფლისა და ქალაქის დავაში სამართალი სოფლის მხარეზეა. თუ მთავრობა მართლა იცავს მშრომელს და სდევნის უქმობას, მან უნდა აამუშავოს ზარმაცი ქალაქი, რომელიც მშრომელი სოფლის ხარჯით იკვებება. ისიც უნდა დავიხსომოთ, რომ ქალაქთა ნახევარს უსაქმო უცხოელები შეადგენენ, რომელნიც იკვებებიან ჩვენი გლეხის ნაოფლარით. ასეთი უგუნური პოლიტიკა-ზარმაცთა და უცხოელთა გამოკვება გლეხის ოფლით გააჩანაგებს ჩვენს სასოფლო მეურნეობას, და ქალაქებსაც სიკეთეს არ მისცემს, პირიქით, უფრო ავნებს, რადგან იგი საბოლოოდ გაახარმაცებს მათ და შეაჩვევს მუქთახორობას და უქმობას, ხოლო მთელი საქართველო, წაგებაში დარჩება.

სალი სახელმწიფოებრივი პოლიტიკა მოითხოვს, რომ ალაგმულ იქმნეს ქალაქების მადა, ბოლო მოეღოს მათ გაუთავებელ უქმე დღესასწაულს, გათავდეს ძვირი სტუმრობა ლტოლვილ უცხოელებისა და ხელფეხი გაეხსნას სოფელს და მის ნაწარმოებს, რომელნიც დღეს ტყვეობაში არიან.

მიხ. ადამაშვილი.

უცხოეთში

ბოლშევიკების დესანტი ტრაპეზუნდში.

გაზ. „ამხატორი“-ს კორესპონდენტი იუწყება შემდეგს: „ტრაპეზუნდში მიიდა ბოლშევიკების დესანტი, რომელმაც ქემალ-ფაშის ჯარისათვის საჭურველი იარაღები ჩამოიტანა; დესანტს მიჰყვნენ რუსის ოფიცრები და აზრუმისაკენ გაემგზავრნენ. პირველ დესანტის შემდეგ ჩამოვიდა, მეორეც, რომელმაც ჩამოიყვანა 300 რუსის ჯარის კაცები, ესენიც აზრუმში გაგზავნეს“.

დიტმანი საბჭოთა რუსეთის შესახებ.

გერმანიის დამოუკიდებელ სოციალ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერი დიტმანი, რომელიც უკანასკნელ დროს რუსეთში იყო ისე ახასიათებს საბჭოთა რეჟიმს:

„რუსეთის დღევანდელი მართველები აზარტულ სათამაშოების და წინდაუხედავი ადამიანების გროვაა, რომელნიც ტერორისა და ძალადობის საშუალებით შერჩენ სახელმწიფოს სათავეში. ასეთი დესპოტიზმის სხვერპლია უმთავრესად მუშები. ეს პროლეტარიატის დიქტატურა კი არ არის, არამედ ესაა დიქტატურა თვითონ პროლეტარიატზე. კომუნისტური პარტიის 604 წევრისაგან მხოლოდ 11 პროც. მუშაობს ნაყოფიერად. მთელი პარტია წარმოადგენს ბიუროკრატების ლაშქარს. სადაც წინად უსაქმურად დროს ატარებდა 10-12 მოხელე, დღეს 60-80 მოხელე ლაყბობს. უნიჭობა, საბოტაჟი და სპეკულაციაა ამ მოხელეების დამახასიათებელი თვისება“.

დეპეშები.

ს. დ. ს. საინფ. ბ-ნუ. ცნობები.

ყირიმის მთავრობა.

ლონდონი. ღვინობ. 22. „ტაიმსი“ უძღვნის წერილს ყირიმის მთავრობის სამხედრო და პოლიტიკურ მდგომარეობას და იმ დასკვნამდის მიდის, რომ იგი მტკიცეა. „ტაიმსი“ კატეგორიულად ამტკიცებს, რომ ვრანგელს არ აქვს მოსკოვისაკენ წინსვლის განზრახვა და მხოლოდ სამხრეთ რუსეთის პურით მდიდარ გუბერნიის დაჭერის სურვილი აქვს. თუ მან შესძლო ამის განხორციელება, ვრანგელი შეჩერდება უკრაინის საზღვრებზე და მოუცდის იმ დროს, როდესაც ჩრდილოეთი თვითონ აუჯანყდება საბჭოთა მთავრობას.

სიძვირე ამერიკაში.

ნიუიორკი. ამერიკული პრესა იუწყება: ამერიკის მცხოვრებლებმა შეერთებულ შტატების ვაჭრების და მწარმოებლების აპეტიტებზე დიდათ გაიმარჯვეს. სიძვირის წინააღმდეგი ბრძოლა ამერიკაში გამოიხატა იმ საქონლების წინა ლმდეგ ბოიკოტის გამოცხადებაში, რომელშიც პირველ საჭიროების საგნებს არ წარმოადგენენ. ამ ბოიკოტმა რამოდენიმე კვირის განმავლობაში რამოდენიმე წარმოება სრულ განადგურებამდე მიიყვანა. მწარმოებლები იძულებულნი გახდნენ დაეწიათ ფასები მანუფაქტურაზე. დიდმა ფირმებმა თავის ნაწარმოებზე 50 პროც.-ით დაუწიეს ფასი. კერძოთ „ფორტის“ ავტომობილებს ომის წინ არსებულ ფასებში ყიდის.

გენ. ხორის მოწოდება.

ვლადივასტოკი. ციმბირში მყოფმა იაპონიის ჯარების მთავარ სარდალმა ხორიმ აღმოსავლეთ ციმბირის მცხოვრებთ მიმართა მოწოდებებით რომელშიაც აღნიშნა, რომ მხარეში წესიერების დამყარება აძლევს მას თავის ჯარების გაყვანის საშუალებას. გენ. ხორი მოუწოდებს ციმბირს გაერთიანებისაკენ და წესიერების გამტკიცებისაკენ.

პალესტინის მართველობა.

ლონდონი. პალესტინის უმაღლესმა კომისარმა სამუელმა ქვეყნის მართვა გამგეობისათვის 10 წევრისაგან საგანგებო კომიტეტი შეადგინა. კომიტეტში შედის 7 მართლ-მადიდებელი და მუსულმანი და 3 ებრაელი.

მოსკოვში მცხოვრებთა რიცხვი.

მოსკოვი. „პრავდა“-ს მოყავს სტატისტიკური ცნობები მოსკოვის მცხოვრებთა შესახებ, სულ მოსკოვში წითელ არმიელებთან ერთად 1,093,000 სული ცხოვრობს მაშინ როდესაც 1918 წელს ცხოვრობდა 1,700,000 მცხოვრებთა რიცხვმა აქ 36 პროც. იკლო. პეტროგრადში კი 65 პროც.

აფეთქება კიევში.

სევასტოპოლი. ადგილობრივი პრესა კიევის საგანგებო კომისიაში ყუმბარის აფეთქების შესახებ იუწყება: გამოძიებამ გამოარკვია, რომ ყუმბარა ელექტრონის ლამფის უკან იყო დადებული იმ განზრახვით, რომ იგი ლამფის ანთების დროს აფეთქებულიყო. ყუმბარა ცნობილ კომუნისტების თათბირის დროს აფეთქდა, სულ დაიჭრა და მოკვდა 46 კაცი. ამ ნიკით ისარგებლა 100 პატიმარმა: ისინი გაიქცნენ.

აჯანყება ხარკოვში.

„ვენტოლი“ ხარკოვის გუბერნიაში მომხდარ აჯანყების შესახებ იუწყება: რკინის გზის ხაზი ქუპიანსკასა და ოდესის შორის გადაჭრილია.

დანაშაულობა გერმანიაში.

პარიზი. „ჟურნალი დე ორიანტი“ იუწყება: გერმანიიდან იწერებიან, რომ დანაშაულობათა შემთხვევები გაიზარდა. დიდი ხმაურება გამოიწვია პრილანდტაგის სოც.-პარტიის წევრის ტერეზა ეშოცის მკვლელობამ. მკვლელობა ლიკში მოხდა. საერთოდ დღე არ გაივლის ისე, რომ ბერლინის ქუჩებში მძ რცველობა, ან მკვლელობა არ მოხდეს.

გერმანია და შვეიცარია.

პარიზი. შვეიცარიის კონფერენციის პრეზიდენტმა მოტამ და გერმანიის ელჩმა მიულერმა მოაწერეს ხელი ხელშეკრულებას საჰაერო მიმოსვლის შესახებ.

ანტიბოლშევიკური მოძრაობა.

პარიზი. გელსინგფორსიდან იუწყებიან, რომ ვოლგის პირის გუბერნიებში ძალიან იზრდება ბოლშევიკების საწინააღმდეგო მოძრაობა. „ტანის“ მიუღია ცნობები კერძო აჯანყებათა შემთხვევების შესახებ ცარიცინხა, ყ.ზ.ნ.ა., რიბინსკისა და სარატოვში. ეს აჯანყებანი დაცხრომილ იქნა. „ტანის“ სიტყვით საბჭოთა მთავრობას გადაწყვეტილი აქვს წითელი არმიის რეორგანიზაცია. ჯარების სათავეში ისევ ტროცკი დარჩება. მის თანაშემწეთ იქნება პოლუნინი.

ლიონის ცნობები.

ხალხთა ლიგის სხდომა.

ხალხთა ლიგის სხდომა ოთხშაბათს გვიან დასრულდა. საბჭოს გაიცნეს საკითხი სომხეთის მდგომარეობის შესახებ. რაც შეეხება გერმანიის მთავრობის წერილს ეიპენისა და მალმედის მდგომარეობის შესახებ, საბჭო მისი წაკითხვით დაკმაყოფილდა.

დუნაის კონფერენცია. დუნაის კონფერენციის სხდომა ღვინ. 20 შესდგა განიხილეს სხვა და სხვა საყურადღებო საკითხები.

პოლიტიკური ბანკეტი.

მეგობრული კავშირი ამერიკასთან. ჟორჟ ლეიგი, მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ოთხშაბათს ინგლის ამერიკის პრესის წარმომადგენლების მიერ გამართულ ბანკეტს დაესწრო: მე ვფიქრობ, სთქვა მან რომ თქვენი დახმარებით შევსძლებ განვამტკიცო ის მეგობრობა, რომელიც არსებობს შეერთებულ შტატებსა დიდი ბრიტნეთსა და საფრანგეთის შორის. ლეიგს პრესის წარმომადგენელმა უპასუხა: თქვენ აცხადებთ, რომ მას შემდეგ რაც ჩვენ მოვიგეთ ომი, ყველამ ერთად უნდა დავამკვიდროთ ზავი ჩვენ ერთი მიზანი გვაქვს ამ დიდ საქმეში ჩვენ ვიქნებით თქვენი ერთგული თანამშრომლებიო.

რუსეთ პოლონეთი ზავი.

პოლონეთ—ბოლშევიკების ზავი ძალაში შევიდა.

ელჩთა კონფერენცია.

ელჩთა კონფერენციის სხდომა შესდგა ოთხშაბათს ჟიულ კამბონის თავმჯდომარეობით ადგილი ბარონ უტისა, რომელიც ბრიუსელში გაემგზავრა სრულუფლებიანმა მინისტრმა ხიურამ დაიკავა. კონფერენციამ განიხილა სამხრეთ სლავიის პასუხი მოკავშირეთა ნოტაზე. განიხილეს აგრეთვე საკითხი იმის შესახებ თუ რა ზომები უნდა იქნეს მიღებული ბელგრადში.

ინტერნაციონალური კავშირი ჭლექთან საბრძოლველად. ჭლექთან მებრძოლი ინტერნაციონალურ კავშირის უკანასკნელ სხდომაზე მიიღეს შემდეგი გადაწყვეტილებანი: 1, პარიზში მომხდარმა 1920 წ. ოქტ. 17, 18-ს საერთაშორისო კონფერენციამ მიიღო ახალი კავშირის წესდების პროექტი იმ საზოგადოებათა და მთავრობათა დელეგატებმა, რომლებიც მონაწილეობას იღებენ კონფერენციაში, თავის ამრჩევლებს წინადადება მისცენ არა უგვიანეს 1920 წ. მარტის 1. მიიღონ ეს წესდება ჭლექთან მებრძოლ ინტერნაციონალური კავშირის შემდეგი სხდომა მოხდება ლონდონში 1921 წელს.

გერმანული ცნობები.

ერთა ლიგა და მუშათა კლასი.

ერთა ლიგის შრომის ბიუროს თავმჯდომარემ ალბერტ ტომამ ბერლინის პროფესიონალურ კავშირების მუშებს განუმარტა ბიუროს ორგანიზაცია და მისი (ბიუროს) დანიშნულება მუშათა ინტერესების დაცვის საქმეში, როდესაც მუშებმა ტომას ყურადღება ვერსალის ხელშეკრულების სიმკაცრეზე მიაპყრეს, მან განაცხადა: შრომის ბიურო ამ ქამად სიძვირის მიზეზებს იკვლევსო.

დანციგის საკითხი.

ელჩთა კონფერენციამ განსახილველად დასვა დანციგის დელეგაციის წინადადება იმის შესახებ, რომ პოლონეთს დანციგის საგარეო საქმე გადაეცეს. დანციგს რჩება საკუთარი დროშა, საკუთარი საბაჟო, საგანგებო კომისია კი განაგებს ნავთსადგურს და რკინის გზას. დანციგმა დაავალა დელეგატებს აწარმოონ მოლაპარაკება ანტანტასთან, რათა უკამასკნელმა მიიღოს თავის თავზე ნაწილი საკუპაციო ხარჯებისა.

გერმანიის სოციალისტები.

კრისპიენი დამოუკიდებელთა გაზეთ „ფრეიჰაიტში“ აცხადებს: გერმანიის დამოუკიდებელთა პარტიამ უმთავრესად უნდა მიაქციოს ყურადღება გერმანიის პროლეტარიატის თავისებურებას, თუმცა ამავე დროს სახეში უნდა იქნეს მიღებული. მთელი ქვეყნის მუშათა ინტერესებიც. მემარცხენე დამოუკიდებელთა გაზეთი „როტე ფანე“ აცხადებს: რეიხსტაგის გადიდებული ბოლშევიკური ჯგუფი, შეკრებს პარლამენტის გარეშე მყოფ მილიონ მუშებს და მათ შუათანა კლასების პარლამენტის წინააღმდეგ საბრძოლველად წაიყვანსო.

მადაროების ჩამორთმევა.

პრუსიის ზეიმმა გამოიტანა რეზოლიუცია, რომ სახელმწიფომ ჩამოართვას მესაკუთრეებს მადაროებზე საკუთრების უფლება, და მათ ეს ზარალი 15 წლის განმავლობაში არ აუნაზღაურონ.

საფრანგეთი და გერმანია.

თანახმად მიუნხენიდან მოსულ ცნობებისა ფიქრობენ, ბავარიაში მყოფი საფრანგეთის ელჩი, საფრანგეთის მიერ სამხრეთ გერმანიისადმი პოლიტიკურ კურსის შეცვლის გამო, მიუნხენში აღარ დაბრუნდებაო.

რუსეთის ცნობა

მოქმედების კომიტეტი

მოსკოვი. ღვინობისთვეს 22. მოქმედების კომიტეტმა გამოაქვეყნა, მოწოდება რომელშიაც აღნიშნულია: რუსეთთან სავაჭრო დამოკიდებულების აღდგენა მოსპობს სიძვირეს და უმუშევრობასო. „მოქმედების კომიტეტი“ წინადადებას იძლევა ყოველგვარი ზომა იხმარონ რუსეთსა და ინგლისს შორის ზავის ჩამოსაგდებად.

საფრანგეთის კაპიტალისტებმა სამხრეთ რუსეთში შაქრის რამდენიმე ქარხანა შეიძინეს.

საფრანგეთი და პოლონეთი.

რიგა. ღვინობისთვეს 16 პილსუდსკი იმ პრესის წარმომადგენლებს განუცხადა: საჭიროა რომ საფრანგეთის ნებას სრულიად დავემორჩილოთო.

„ზიმის“ ცნობები.

დედოფლის მონაზვნად აღკვეცა.

მარიამ ადელაიდმა ტახტზე უარი განაცხადა და კარმელიტსკის წმ. ტერეზიის მონასტერში მონაზვნად აღიკვეცა.

ბავარიის მონარქისტები.

ბავარიაში მონარქისტული მოძრაობა თანდათან ძლიერდება. მიუნხენში გენ. ლიუდენდორფისა და პანგერმანისტების ხელმძღვანელობით აწყობენ გრანდიოზულ მანიფესტაციებსა და კრებებს. ყველა სოციალისტურად მოაზროვნეთა წინააღმდეგ გამართულია დაუნდობელი ტერორი.

არეულობა ესპანიაში.

გაზ. „ტანი“ ცნობით ესპანიაში თითქმის ყველგან ანარქისტული გამოსვლებია. არეულობის ცენტრია ბარსელონა. გაზეთები უმთავრესად მემარცხენე ანარხისტების ვრცელდება.

საფრანგეთი და ესპანია.

ესპანიის მემარცხენე ანარხისტები პრესის საშუალებით საშინელ იერიშებს აწარმოებენ საფრანგეთის წინააღმდეგ როგორც ბურჟუაზიული რესპუბლიკის. საფრანგეთის პრესა თავის მთავრობისგან მოითხოვს ესპანიაზე თვალყური ეჭიროს.

„პოგრომშჩიკების“ თავშესაფარი.

სტამბოლელი ბეჰაედინ-შაკირი, ცნობილი მეთაური სომხეთა დარბევისა და აწიოკების, რამოდენიმე თავისი არა ნაკლებ ცნობილი „პოგრომშჩიკით“ ამხანაგებით ბაქოში სცხოვრობს. ყველას მფარველობს მოსკოვის მთავრობა.

ახალი ამბები.

სამინისტროებში.

— ფინანსთა სამინისტროში. ფინანსთა სამინისტროს ცნობით სექტემბრის მეორე ნახევარში სახელმწიფოს შემოსავალია გადასახადებისაგან 178.635.667 მან. შედარებით ამავე თვის პირველ ნახევართან, მეორე ნახევარში შემოსულა 84 136 507 მან. ამასთანავე პირდაპირ გადასახადებისაგან 7.780.463 მან. მეტი შემოსულა, სააქციზო 70.081.493 მან. და სხვა გადასახადებისაგან 6 274.553 მ. წელს სახელმწიფოს შემოსავალი შედარებით წარსულ წელთან 13 ჯერ გაიზარდა.

მთავრობაში.

— შინაგან საქმეთა მინისტრის მოხსენების გამო მთავრობამ დაადგინა 1. 40—120-მდე გაადიდოს ფასი გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ სავალდებულო განცხადებების მოთავსებისათვის და 2. შემდეგში მინდობოს შინაგან საქმეთა მინისტრს, რომ მან ეს ფასი თავის შეხედულებით გაადიდოს.

— მთავრობამ, მოისმინა რა გზათა დეპარტამენტის მოხსენება საქონლის ჭირით ავად გახდომისა და ჭირის წინააღმდეგ ბაქტერიოლოგიურ სადგურის დაარსებისათვის საჭირო თანხის გადადების შესახებ, დაადგინა: მოხსენება და ხარჯთ აღრიცხვა მოიწონოს და შინაგან საქმეთა მინისტრს დამფუძნებელ კრებაში წარსადგენად გადასცეს.

— მთავრობამ მოიწონა ფინანსთა მინისტრის წინადადება საარსები მინიმუმის რაოდენობის გადიდებისა 12.000-დან 40.000-მანეთამდე. ფინანსთა მინისტრს წინადადება მიეცა რომ სათანადო შესწორებანი შეიტანოს შემოსავლის კანონის გადასახადში და ეს კანონი დასამტკიცებლად დამფუძნებელ კრებას წარუდგინოს.

— ფინანსთა მინისტრის მოხსენების თანახმად, რომელიც ბანკების მოქმედების მოწესრიგებას შეეხებოდა, მთავრობამ დაადგინა: 1. თბილისში არსებული ყველა ბანკი ერთგვარ პირობებში ჩააყენოს. 2. ყველა უცხო ბანკი, რომელთაც თბილისში თავისი განყოფილება აქვს, დეკემბრის 15-სათვის ადგილობრივ ბანკების მდგომარეობაში ჩააყენოს ე. ი. მათ შეძლება ექნებათ იქონიონ საკმაო ძირითადი კაპიტალი და იურიდიული პირთა უფლებანი. წინააღმდეგ შემთხვევაში ბანკების განყოფილებანი უნდა დაიხურონ. 3. ყველა კერძო ბანკმა სესხის აპერაციიდან წლიურად 12 პროც. მეტი არ უნდა აიღოს. ამასთანავე მათ საკომისიო თვეში 2 პროც. მეტი არ უნდა აიღონ წელიწადში კი სულ შეუძლიათ 36 პროც, აიღონ, 4. იმ შემთხვევაში თუ რომელიმე ბანკი ერთი თვის განმავლობაში გაცემულ ჩეკის რეალიზაციას ვერ მოახდენს, იგი უნდა დაიხუროს.

— მთავრობამ აგვისტოს 17 თავის დადგენილების შეცვლის მიზნით, რომელიც შრომის აგურისა და ხარჯების დასაფარავად 9 მილ. და 900.000 მანეთი იმ პირობით, რომ ამ ფულების მიცემის დროს ქართულ ძველ მეპატრონეებს დაეჭიროთ ღირებულება იმ დ ნაკვეთ საქონლისა, რომელიც მათ უნდა გაეკეთებიათ. ეს ღირებულება მათ თანამედროვე ფასის მიხედვით გადახდებათ.

— შრომის სამინისტროს მუშათა დაზღვევის განყოფილებამ შეადგინა ანგარიში თავისი მოღვაწეობის შესახებ. დაზღვევის განყოფილებას ენერგიული ზომები მიუღია მუშათა დაზღვევის კანონის ახალ სამრეწველოთა მოსამსახურეებზე გასავრცელებლად, ამას შედეგად მოყოლია 1919 წ. ასეთი სამრეწველოების 193 გადიდება. მიმდინარე წელს შრომის კომისარმა დაზღვევის კანონი გაავრცელა კიდევ 31 ახალ წარმოებაზე 420 მუშით 1912 წ. ივნისის 23 კანონი რომ ვრცელდებოდა ასეთ სამრეწველოთა რიცხვი სექტემბრის 15 იყო 182 და დაზღვეული იყო ამ სამრეწველოებში 9811 მუშა. ამ საერთო რიცხვიდან ტფილისის გუბერნიაში არსდება 155 სამრეწველო. ქუთაისის გუბერნიაში 25 და ბათომის ოლქში 17. ამათგან შრომის ქირის შესახებ ცნობები წარმოადგინა 104 სამრეწველომ. დანამდვილებითი ცნობებით დაზღვევა ვრცელდებოდა 1919 წ. 76.778.749 მან. შრომის ქირაზე. სადაზღვევის ფონდში შემოუტანიათ 693.007 მანეთი 6.842 დაზღვეულ მუშის და დასაზღვევი ფული შემოუტანიათ უმთავრესად თუთუნის სამრეწველოებს, ქალალდის, ტყავის, და სხ. დასაზღვევ გადასახადის სიდიდის მხრივ პირველი ადგილი უკავია თბილისის ტრამვაის, ელექტრონის სადგურს და სხ. 1920 წელს შემოუტანელია დაზღვევის ფონდში 1-251.080 მანეთი. ოქტომბრის 12 შენიშნულ იქმნა 163 უბედური შემთხვევა. სექტემბრის 16 პენსიას დამზღვევ განყოფილებიდან იღებდა 107 კაცი. პენსიორებზე თანახმად [illegible] ბის აგვისტოს 16 დეკრ[illegible] ბოდა 1 და ნახ. მანეთი, თვითეულ პენსიორებზე მოდის 14000 მანეთი.

პროფესიონალური კავშირები.

—პროფ. კავ. ცენტრალურ საბჭოში. პროფესიონალურ კავშირთა ცენტრალურ საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტის სხდომაზე იმსჯელეს შრომის სამინისტროს მიერ შემუშავებულ პროექტზე, რომელიც სავალდებულო შრომის ბეგარას ეხება. აღმასრულებელმა კომიტეტმა ერთხმად უარყო სავალდებულო შრომის ბეგარა როგორც საქართველოს სახალხო მეურნეობისათვის შეუფერებული. მსჯელობის დროს აღინიშნა რომ რუსეთში სავალდებულო შრომის ბეგარის განხორციელებამ უარყოფითი შედეგები მოიტანა და სამეურნეო ცხოვრებაში დეზორგანიზაცია გაამეფაო, შრომის სამინისტროს წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ სავალდებულო შრომის ბეგარა მუშების იმ ნაწილზე გავავრცელოთ, რომლებიც კავშირში არ შედიან და სპეკულიაციას ეწევიანო. აღმასრულებელმა კომიტეტმა შრომის სამინისტროს მიერ განზრახული ღონისძიებანი შეუძლელად ჩასთვალა და სასურველად აღიარა მუშების ასეთ ნაწილზე გავლენა მოახდინოს შრომის ბიუროებმა, ურომლისოდაც დაქირავების შესახებ არც ერთი ხელშეკრულება არ უნდა დაიდოს. აღმასრულებელმა კომიტეტმა ბოლოს დაასკვნა, რომ შრომის ბეგარა შეიძლება გავრცელდეს აღნიშნულ მუშების ნაწილზე და სახელმწიფოში მცხოვრებ პარაზიტულ ელემენტებზეო.

აღმასრულებელმა კომიტეტმა დაავალა განსაკუთრებულ კომისიას გაერკვოს შრომის სამინისტროსა და კახეთის რკ. გზის მოსამსახურეთა სასურსათო განყოფილებას შორის მომხდარ უთანხმოებას.

სხვა და სხვა.

— მასწავლებელთა კონფერენცია. კვირას, ღვინობისთვის 24 ს ტფილისში იხსნება მასწავლებელთა კონფერენცია, რომელზედაც გამოწვეულ არიან საქართველოს რესპუბლიკის მასწავლებელთა კავშირების წარმომადგენელნი.

— ნავთის მიწოდება. მუშათა მაგიდამ მოსთხოვა საჭიროებით მასალის განაწილების ბიუროს დამატებით 25 ათას ფუთ ნავთის გადმოცემა. მუშათა მაგიდა ნავთის დარიგებას მცხოვრებლებზე ქალაქის სასურსათო განყოფილების დაუხმარებლად აწყობს.

მუშათა მაგიდა ამ ქამად მუშაობს ნახშირის, ხახვის და ბოსტნეულობის საწყობების გასახსნელად. ეს საქონელი ამ დღეებში ჩამოვა ტფილისში. საქონელი დარიგდება მუშათა მაგიდის საშუალებით მუშებსა და მოსამსახურეებზე.

თეატრი და მუსიკა..

„სიცრუე“ ვინნიჩენკოსი ქართულ სცენაზე.

ხუთშაბათს, ღვინობისთვის 21, ქართულმა დასმა დადგა ვინნიჩენკოს სამმოქმედებიანი დრამა „სიცრუე“. ქართულად გადმოკეთებული.

პიესა თავის თავად არ ეგუება ქართულ ცხოვრებას. სოფლიდან ჩამოსულს მამას ეშინია „სწავლულ“ ხალხთან (შვილთან და მის სტუმრებთან) დაჯდომა. მალოროსიაში ეს შეიძლება ასეც იყოს. საქართველოში კი ამას ადგილი არ აქვს. მალორუსიული „შჩის“ შეცვლა აქ ქართული „ჩიხირთმით“ საქმეს ვერ გამოაკეთებს.

პირველი მოქმედება ელემენტარულია ძალზე. ქალს (უკვე დაქორწინებულს) უყვარს ახალგაზდა სტუდენტი და ქმარი კი ებრალება. სტუდენტი უშუალო არსებაა და ვერ ითმენს ამ ორჭოფობას, იმართება მეტად გძელი და მოსაწყენი დიალოგი ხშირი განმეორებით: ქალი უმტკიცებს სტუდენტს, რომ „სიყვარული“ ერთია და „შებრალება“ სხვა; სტუდენტი კი თავისას არ იშლის: სიმართლე მინდა, უკანასკნელი სიმართლე,—ვინც გებრალება ის გიყვარსო, —და ასე დაუსრულებლად. ამ მოქმედებას აცხოველებს მხოლოდ ის, რომ ერთი მეორეზე ყველას გული უწუხდება: ჯერ ანდრიას (ქმარის) დას, სოფლიდან ჩამოსულ ახალგაზდას: რძალი ცუდი მეგონა და მასზე ცუდი გავიფიქრე თუ ვსთქვი, ეხლა კი სხვას ვხედავო. და ტირილი აუვარდება. შემდეგ გული წაუვა სუსტსა და სნეულს ანდრიას. მას გულის შეწუხებაში მამა მიჰყვება: მე როგორ ვჭამო თქვენთან ერთად პურიო. ბოლოს სტუდენტიც აირევა და გარბის, მთელი ეს სცენა სიცილს იწვევს მსმენელთა შორის.

მეორე მოქმედება სიყალბეზეა აგებული, ორიგინალში შესაძლოა სხვანაირად იყოს. გადმოკეთებულში კი ასეთს შთაბეჭდილებას იწვევს. სტუდენტის საყვა-

რელს საიდუმლო წერილებს (სტუდენტისას) მოპარავს დავითი (ქიმიკოსი) რომელიც ანდრიასთან მუშაობს). დავითსაც უყვარს ანდრიას ცოლი, მაგრამ აქამდე მას სიყვარულზე მისთვის ერთი სიტყვაც არ უთქვამს. ახლა კი, როცა წერილები ხელთ იგდო, ისეთი კილოთი მიმართავს ქალს, თითქო მასთან კიდევაც ეცხოვროს. ქალი ხედავს მის გამხეცებულ შურისძიებას და, მიუხედავად ამისა ეუბნება: მეც მიყვარხარო.

ამ სიცრუეს რასაკვირველია მაშინვე მიხვდება დავითი და სარკაზმს იგი კიდევ უფრო ამახვილებს. ერთი სიტყვით, იმართება ერთი მეორისადმი ყალბი მიმართვა, სადაც ერთს პასუხს მოელი და ისმის სხვა პასუხი. ეს სცენა დიდ ხანს გძელდება. ბოლოს. დავითი სარკასტული მიმართვით საწამლავსაც გადასცემს ქალს (როცა უკანასკნელი სიკვდილს ახსენებს). შემდეგ შემოდიან: ქმარი მამა მისი, მისი და, სტუდენტი. დავითი აპირებს წერილების წაკითხვას, ქალს გული უწუხდება. შემდეგ სიმღერას იწყებენ. დაიშლებიან. ქალი გამოდის ისევ და საწამლავს ათვალიერებს (—მგონი შესმა უნდა). ამ დროს გაჩნდება დავითი, მივა ქალთან, და წერილებს დაუბრუნებს. მოქმედება თავდება მით, რომ ქალი აღუთქვამს (ალბად აქაც სიაცრუით) მას სიყვარულს, მხოლოდ რაღაც ხელშეკრულების ხელის მოწერის შემდეგ.

პიესა რითიმე უნდა გათავდეს და მესამე მოქმედებაც ამ გათავებისთვისაა შექმნილი. ქალი მიიღებს ხელშეკრულების ხელის მოწერის ამბავს. შეიკრიბებიან თითქო სალხინოდ და ქალი თავს იწამლავს.

ასეთია ეს დრამა. თეატრში ბევრი იყო მწერალი და ლიტერატურის მცოდნე მაგრამ ვინც შემხედა, ყველასაგან არ-მოწონება ისმოდა.

არტისტები თამაშობდენ კარგად. ეტყობათ დიდი მუშაობა. დადგმის მხრით შეიძლება ორი შენიშვნა. ოთახი ცოტად უფრო მდიდრული რომ იქნებოდეს, უმჯობესია. გარდა ამისა: პირველ მოქმედებაში სტუდენტი და დავითი სუფრაზე ისე უნდა ისხდნენ, რომ მათს მიმიკას ხედავდეს მსმენელი.

ხალხი თეატრში ცოტა იყო.

გ. გოლლენდ.

ქართველების მიღება გერმანიის უმაღლეს სასწავლებელში.

საქართველოში მყოფი გერმანიის დიპლომატიური წარმომადგენლობა გვთხოვს გამოვაცხადოთ შემდეგი: „ვინაიდან მუდმივ პრესაში დაიბეჭდა ზოგიერთი ცნობები, რომლიდანაც გერმანიის უნივერსიტეტებში უცხოელთა მიღების გაძნელებას ეხებოდა, მე სინამდვილის გამოსარკვევად ამ საკითხის გამო შევეკითხე ბერლინს უცხოელების გერმანიის უნივერსიტეტში შესვლის შესახებ. მე შემიძლია ახლა შემდეგი განვაცხადო: უცხოელების გერმანიის უმაღლეს სასწავლებელში მიღებას ამ ჟამად დიდი დაბრკოლებები ელობება წინ. მიღება გაძნელებულია თვით გერმანელ სტუდენტების მრავალ რიცხვიანობით, ბინის და სასურსათო კრიზისით, რომელიც უმთავრესად გერმანელ საუნივერსიტეტო ქალაქებში არსებობს. ხშირად, მართლაც, მიუხედავად დირექციის წინასწარ გაფრთხილებისა შესაძლებელი ხდება უცხოელის მიღება. ახალგაზრდები, რომლებმაც შორი და ძნელი მგზავრობა განიცადეს, ხშირად უსარგებლო ხარჯს ეწევიან. ასეთ შემთხვევების თავიდან ასაცილებლად გერმანიის უმაღლეს სასწავლებელში უცხოელთა შესასვლელად შემდეგი წესები არის გამომუშავებული. უცხოელებმა, რომელთაც საერთოდ გერმანიაში სწავლის მიღება სურთ, უნდა წარუდგინონ სათანადო თხოვნა თავის სამშობლოში მყოფ გერმანიის წარმომადგენლობას, თხოვნაში უნდა აღნიშნოს სპეციალობა და ის სასწავლებელი, რომელშიაც სურს შევიდეს მთხოვნელს, თხოვნასთან თანდართული უნდა იყოს გერმანულ ენაზე გადათარგმნილი პირადი მოწმობა.

გერმანიის წარმომადგენლობა მოთავსებულია ტფილისში პასკევიჩის ქ. № 14 სახლში. წარმომადგენლობა თხოვნას გზავნის გარეშე საქმეთა სამინისტროში, საიდანაც იგი გადასაწყვეტად სათანადო სასწავლებლის დირექციას გადაეცემა თუ სტუდენტი მიიღებს ყველაფერი გაკეთებული იქნება, რათა მან გერმანიაში შესვლის და ცხოვრების ნებართვა მიიღოს. ვინაიდან გერმანიის წარმომადგენლობამ თხოვნაზე თავისი აზრიც უნდა გამოსთქვას, ამიტომ მთხოვნელმა უნდა აცნობეს მას თავისი პიროვნების და გერმანულ ენის ცოდნის შესახებ. პასუხის მიღებამდე მთხოვნელი არავითარ შემთხვევაში არ უნდა გაემგზავროს გერმანიაში. მეცნიერების, ხელოვნების და განათლების მინისტრი განსაკუთრებული ყურადღებით მოეპყრობა ქართველ სტუდენტების თხოვნას რაც შეეხება სწავლის ფულს, სამხრეთ გერმანიის რესპუბლიკაში საქსონიაში მეკლენბურგ შვერინში და ჰამბურგში, მართლაც ოქროს ვალიუტით უნდა იქნეს შეტანილი. ეს შეეხება იმ სტუდენტებს რომელთა სამშობლოშიც გერმანიის ვალიუტისათვის არა სასურველი პირობებია სხვა ქვეყნების სტუდენტებს კი, როგორც წინეთ, ახლაც ახდევინებდენ ორ იმდენს, რამდენსაც გერმანელ სტუდენტებს. იენში—კი ყველა უცხოელი სემესტრში 400 მარკას იხდის ამ ცნობას ხელს აწერს დირექტორი დრიუფელი. ეს განცხადება გამოსაქვეყნებლად გადაეცა საქართველოს გარეშე საქმეთა სამინისტროს.

სამხედრო კომისია ბათომში.

19. ღვინობისთვეს ბათომში ჩამოვიდა დამფუძნებელი კრების მცირე სამხედრო კომისია. კომისიაშია: აკ. ჩხენკელი, თავმჯდომარე და 2 წევრი ი. ნუცუბიძე და ნ. ინაიშვილი. კომისიის განკარგულებაში იყვნენ ტექნიკური ძალები სახელმწიფო კონტროლის და სამხედრო სამნეო კომიტეტის წარმომადგენელთაგან. მცირე კომისიამ მოახდინა სრული რევიზია გარნიზონის ყველა ნაწილის და სამხედრო ფლოტილიის. კომისია დაწვრილებით გაეცნო სამხედრო ნაწილების სამნეო მდგომარეობას, ოფიცრების და ჯარის კაცების ცხოვრების მდგომარეობას, ყაზარმებს, ჯარის კაცთა გამოკვებას, ჩაცმა—დახურვის, ზარბაზნების და სხვა იარაღის მდგომარეობას. კომისია დაესწრო ჯარის ვარჯიშობა. რევიზიის დროს კომისია ესაუბრებოდა ჯარის კაცებს და დაწვრილებით ეკითხებოდა მათ საჭიროებაზე. კომისიამ დიდი ყურადღება მიაქცია კულტურულ განმანათლებელ სექციის მუშაობის მდგომარეობას. რევიზია გაუკეთეს აგრეთვე სამხედრო საავადმყოფოს და ავადმყოფთა მოვლის მდგომარეობას და მათ გამოკვებას. ოქტომბრის 13 დაათვალიერეს ფორტები და ბატარიები. ღვ ნ. 14 კომისია გაემგზავრა ქობულეთს სადაც რევიზია უყო იქ მდგარ სამხედრო ნაწილებს. ოქტ. 15 კომისია გამანადგურებელ გემ „ავთანდილით“ გაემგზავრა ლიმან-სავრში საზღვარზე მყოფ ნავთ სადგურების დასათვალიერებლად. ღვ. ნ. 18 მოხდა მცირე კომისიის და სამხედრო ნაწილების უფროსებ ს და ამათ თანაშემწეების თათბირი იმ საკითხზე, რომელიც აღიძრა რევიზიის დროს. რევიზია დასრულდა ღვინობისთვის 19. კომისია მიემგზავრება თბილისს სამხედრო კომისიაში მ ხსენების გასაკეთებლად.

მიმართვა საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრებ ექიმებისადმი.

საქართველოს ტერიტორიაზე მცხოვრებ ექიმთა პროფესიული კავშირი ისახავს თავის მიზნად წევრთა უფლებრივ და ეკონომიური ინტერესების დაცვას, ექიმთა ცხოვრებაში ეთიურ პრინციპების გატარებას და რესპუბლიკის საექიმო სანიტარო ალმშენებლობის საქმეში აქტიურ მონაწილეობის მიღებას. ამ მიზნების განხორციელებაში დაინტერესებული უნდა იყოს თვითეული ექიმი, რომელიც ზრუნავს, როგორც პირად კეთილდღეობისთვის ისე იმისთვის, რომ განხორციელებულ იქმნეს საუკეთესო წარმომადგენლობის ბრწყინვალე იდეალები. თუ ზევით აღნიშნულ მიზნის განხორციელება შეუძლებელია თვითეულ ექიმისათვის ცალკე, იგი შესაძლებელია იმ ორგანიზაციის მიერ რომელიც გააერთიანებს ყველა ექიმებს ერთი კავშირის სახით. ამისთვის ექიმთა პროფესიული კავშირის მთავარი გამგეობა მოგმართავთ ყველა კოლეგებს ჩაეწეროთ ამ კავშირის წევრებათ და ამით გაამაგროთ მისი ძალა და გააძლიეროთ მისი შრომის უნარი. წევრად ჩაწერა შეიძლება აღმოსავლეთ საქართველოში მცხოვრებთათვის ექიმთა კავშირის თბილისის ფილიალურ განყოფილების თავმჯდომარესთან ექიმ ვახტანგ მუსხელიშვილთან (თბილისი ყორღანოვის ქუჩა № 6) ანუ ექ. ტყეშელაშვილთან (ბელგიის ქ. № 1.) დასავლეთ საქართველოში და აფხაზეთში მცხოვრებთათვის კი ექიმთა კავშირის ქუთაისის ფილიალურ განყოფილების თავმჯდომარესთან ქუთაისში ექ. ბადრიძესთან. ყოველი ცნობები და წესდება კავშირისა გაეგზავნებათ მსურველთ მოთხოვნილების თანავე ექიმთა კავშირის მთავარ გამგეობის მიერ. მისამართი: თბილისი ქალაქთა კავშირი პუშკინის ქუჩა № 3. ექიმ ვ. კაკალიშვილს ექიმთა კავშირის მთავარ გამგეობისთვის.

საქართველოს რესპუბლიკის ექიმთა პროფესიული კავშირის მთავარი გამგეობა.

პროლეტარიატის დიქტატურა

ეკონომიური კრიზისმა სოციალ-დემოკრატის სრულებით აურია დავთარი და თვითონაც არ იციან, რას სწერენ და ლაპარაკობენ. „ერთობა“ იძულებით სესხის აღებას ურჩევს მთავრობას მისი და თანამშრომელი ჯ—კი პროლეტარიატის დიქტატურას. აი რას სწერს ბ. x: სოფელში“ ფეოდალური საკუთრების ლიკვიდაციამ“ დიდათ შეუწყო ხელი საწარმოვო ძალების განვითარებას,—სოფლის მუშა უფრო მაძღარი და კმაყოფილია დღეს, ვიდრე რევოლიუციამდე, ხოლო უსაქმო ელემენტები იძულებული ხდებიან მეურნეობას მოკიდონ ხელი. ეს ზრდის მშრომელ რაზმებს და ხელს უწყობს დოვლათის დაგროვებას ?)“. ფიცის მწამს და ბოლო მაკვირვებს,—თუ დოვლათი გროვდება, შიმშილობა რად გვახრჩობს?

საქმე იმაშია, რომ რადგან „სოფლის მუშა ღალას არ იხდის-და მასთან მიწის მოსავალს დიდი ფასი აქვს ის ნაკლებ მუშაობს. ერთი ეს უბედურება მოჰყვა „ფეოდალური საკითხების ლიკვიდაციას“. მეორეც ისა, რომ სოფლელი მუშები გულხელდაკრეფილი ზიან თავიანთ სოფლებში და ელიან, როდის დაურიგებს მათ მთავრობა მიწას. ყიდვას ერიდებიან, რადგან მიწა სახელმწიფოს საკუთრებათ არ ეგულებათ. რაც უნდა გასოციალისტებული იყოს ჩვენი სოფლელი მაინც გრძნობს, რომ ეს მიწები მის მთავრობას მუქთად უშოვნია, ძალმომრეობით. თუ მასაც მუქთად მისცემენ რა ენაღვლება, და ფულით შეძენას-ყიდვას კი ერიდება. როცა ერთი სვირელ გლეხს ვკითხე: „რევოლიუციამდე“ ანანოვისაგან მთელი აჯამეთის ყიდვას აპირებდით სვირელები, რატომ დღეს მთავრობისაგან არ ყიდულობთ, მიპასუხა: „ვისი მიწა, ვისგან ვიყიდოვო“. ეს საერთო პსიქოლოგიაა სოფლელების. ისინიც თავიანთ მთავრობას ბაძავენ და მუქთათ შეძენაზე ყოველთვის მზად არიან ხოლო მიწის ყიდვას არავინ ბედავს. ზიან გულხელდაკრეფილი, და უცდიან, როდის დაგვირიგებენ მუქთად მიწასაო. არც ქალაქებში მიდიან სამუშაოდ, არც სოფლებში მუშაობენ იმდენს, რამდენიც შეუძლიათ. აი ფეოდალური საკუთრების ლიკვიდაციის“ შედეგები.

ქალაქებში თუ ვინმე მიდის სოფლიდან, სპეკულიაციისათვის მიეშურება. დოვლათი არა თუ დაგროვდა მოაკლდა საქართველოს.

რაც შეეხება ქალაქებს, რვა საათის სამუშაო დღემ და პროფესიულ კავშირმა, მრეწველობა, რომელიც ჩვენში არც წინად იყო განვითარებული, სრულებით გაანადგურა. და ამის საშველად ბ. x. პროლეტარიატის ე. ი. ბრბოს დიქტატურას ურჩევს თავის პარტიას. რა უნდა მოგვიტანოს ამ დიქტატურამ?

დიქტატურა დესპოტიზმია, და ამას ვერც ავტორი მალავს, მაგრამ თავს იმართლებს იმითი, რომ „რევოლუციური ძალა ვერ უარყოფს ისეთს ქირურგიულ ოპერაციებს, რომელიც მთელი ერის ტანჯვას შეამსუბუქებს“. საბრალო „ერთობა“, სულ რევოლუცია ეზმანება. ჩვენ შეგვიძლია დავამტკიცოთ რომ რევოლუცია არ ყოფილა, და რომ რუსეთის იმპერია დაანგრია გერმანიის იმპერიამ, ხოლო ძველი რუსეთის ნანგრევებზე აშენდენ ახალი სახელმწიფონი უპირველესი უფლება ქონდა საქართველოს თავის სახელმწიფოს აშენებისა მაგრამ, დავიჯეროთ, რომ იყო რევოლიუცია, როდის უნდა გათავდეს ეს უბადრუკი რევოლიუცია; ვილას ებრძვის და რისთვის? ბ: x ს ნიშანში ამოღია ისინი, ვინც „კლუბებში, ყავახანებში და რუსთაველის პროსპექტზე“ დასეირნობენ. მაგრამ განა ესენი ქმნიან ეკონომიური კრიზისს, ან მათი მეურნეობისადმი დაბრუნებას შეუძლია კრიზისის მოსპობა? მაგრამ ბ. ხ, ეს საკმარისად მიაჩნია, რომ დიქტატურა ხელში აიღოს მისთვის, რომ „საერთოდ მოსახმარ საგნებს განაწილება დაუქვემდებარონ სოციალურ შრომის ორგანიზაციის მიზნებს“. თუ ეს განხორციელდა, ეს იქნება გაბატონება იმ დესპოტიზმისა, რომელიც ბოლშევიკურ რუსეთში ბობოქრობს, და რომელმაც ეს მდიდარი ქვეყანა სრულებით გაანადგურა.

მენშევიკების პოლიტიკა გაკოტრდა, მათ ქვეყანა ლამის უფსკრულში გადასჩეხონ, მაგრამ ბატონობა ისე გაუტკბათ, რომ თუ გადასჩეხამენ არც იმის დარდა აქვთ, ოღონდ თვითონ კიდევ იბატონონ.

აი ამაზედ არის ნათქვამი ქართული ანდაზა: „ჩემი ურგები საჭამადი ძაღლსაო, და ქოთანი ქვასაო“.

დოცემუს.

ქუთაისის ამბები.

ჩვენს ახალს ცხოვრებაში ბევრი რამ ახალი კიდება, არის აგრეთვე ზევრგვარი დაუდევრობა და უყურადღებობა, რასაც სათანადო ყურადღება უნდა მიექცეს ვისგანაც ჯერ არს.

ჩვენ ვიცით, რომ ქალაქ ქუთაისი არ წარმოადგენს თავის შენობებით ევროპიულ ქალაქს. ჩვენ არ გვაქვს ლამაზი და კარგათ მოწყობილი შენობები; და სწორედ ასეთს დროს ის, რაც არის ნელ-ნელა ხელთ გვეცლება სოციალ-დემოკრატებისა თუ პროტექციის შემწეობით. ნუ თუ კანონი და კანკარგულება ყველასათვის სავალდებულო არ უნდა იყოს? ნუ თუ კიდევ შინაურ აღმშენებლობას რევოლიუციონურ ხანას განვიცდით?

საქმე იმაშია, რომ ქუთაისის კაპიტალური შენობები, რომლებიც გამოყენებული იქნება სახელმწიფოებრივი დაწესებულებისათვის შეიძლება გვენგრევა.

ქ. ქუთაისის თვითმართველობამ კრძალა მცხოვრებთ შენობის დანგრევა მაგრამ კანონი და განკარგულება იქმნა კანონად მხოლოდ იმ პირთათვის რომლებიც არა სოციალ. დემოკრატები არიან.

თურმე ჩვენს რესპუბლიკაში, დესაც კანონი, ან რაიმე განკარგულება იცემა მას თან ახლავს „პატარა შენიშვნა“, რომელიც გამონაკლისს მოადგენს პარტიულ ამხანაგებისათვის სოციალ-დემოკრატებისათვის.

ამ მოკლე დროში ქუთაისმა დაკარგა ბ. ივანე კლდიაშის შემწეობით დიდი შენობა, რომელიც გამოსადეგი იყო დიდ რაიმე დანიშნულებისათვის ბარაკების მოსაწყობად, ყაზარმებად და სხვა. და (ხსენებულ შენობებში ჯერ იდგა) მიჰქონდა ტყიბულის მაღაროების სამმართველოს.

პირველს ნიჰყვა მეორე მაგალითი, რომლის ნებართვა (დანგრევის) აქვს მეპატრონეს, მაგრამ ეძებს მყიდველს, რათა მან მიიღოს იგივე მიღებული ნები. რასაკვირველია ზენოხსენებული მაგალითების დასლტური წარმოშობით ქ. ქუთაისის თვითმართველობიდან დაინტერესებულ პიროვნებას ამ საქმისათვის შეუძლია მიმართოს იქ. რასაკვირველია, ზემოხსენებული „მგრეველი“ ბიქტები მოიქცენ ისე, როგორც უკარნახებდათ თავიანთი პირადი ინტერესები, რომელსაც სახელმწიფოზე მაღლა აყენებენ.

კანონი ერთი იწერება ყველასათვის და გამონაკლისი განა შესაძლოა?? ვერ გამიგია!

დრო, რომ კანონიერების და სამართლიანობის გზას დავადგეთ და „პარტიის „მე“-ს არ ვანაცვლოთ სახელმწიფოებრივი ინტერესი.

მოწმე.

შთაბეჭდილებანი

1.

ყრუ პროვინციიდან დაბრუნებული, უნებურად გამიტაცა დიდ-ქალაქის აბობოქრებულმა ცხოვრებამ და ეს ერთი კვირაა დღე და ღამ დავდივარ ყველგან, ვუკვირდები ყველას და ყოველსფერს:

პარლამენტი... მუზეუმი... სასახლე... რედაქცია... თეატრი... ქუჩა... ტრამვაი... ავტომობილები... ძველი, თუ ახალი ნაცნობები—ერთი მეორით იცვლება; ერთი მეორეს ნთქავს, ჰფარავს; ერთი მეორეს ავსებს და სპობს; ერთი მეორეს ეცლება მოძრაობასა და ზეგავლენაში!

ოხ! რა კარგია სიცოცხლე, განცდათა სიმრავლე, ვაჟკაცური მიცილობა, კე... [illegible]

კიდებლობა, ჩვენი ქვეყნის მომავალი თეატრალურ მ. ჩვენებას უფრო მაგონ... [illegible]

ქართველური გრძნობა და სიტყვა აღარ ესმის სოფელს, დავიწყებია და აბუჩად აუგდია ქალაქს!.. [illegible]

სარედაქციო კოლეგია.
მთავარი რედაქტორი: ხ3. კედ...

მატარებელთა მ მოსვლ...

ღვინობისთვის 10-დან 1920 წ.

თბილისიდან გადის.

№ 3	ბათომისაკენ	10 ს.	58 წ.	დღ...
	ბათომში ჩადის	7 ს.	27 წ.	დღ...
№ 9	ფოთისაკენ	5 ს.	34 წ.	დღ...
	ფოთში ჩადის	10 ს.	45 წ.	დღ...
№ 7	ბათომისკენ	10 ს.	28 წ.	სა...
	ბათომში ჩადის	5 ს.	52 წ.	სა...
№ 19	ბორჯომისკენ	3 ს.	19 წ.	დ...
	ბორჯომში ჩადის	11 ს.	25 წ.	დ...
	ხალოლლისკენ	7 ს.	20 წ.	დილ.
№ 4	სანაინისკენ	8 ს.		დილ.
	სანაინში ჩადის	5. ს.		სად.
	კახეთისკენ	8 ს.	30 წ.	დღ...

თბილისისკენ მოდიან.

№ 10	ფოთიდან	3 ს.	51 წ.	
	თბილისში მოდის	9 ს.	16 წ.	დღ...
№ 4	ბათომიდან	4 ს.	9 წ.	დ...
	თბილისში მოდის	1 ს.	1 წ.	დ...
№ 8	ბათომიდან	11 ს.	37 წ.	ღ...
	თბილისში მოდის	7 ს.	36 წ.	ღ...
№ 20	ბორჯომიდან	12 ს.	22 წ.	ღ...
	თბილისში მოდის	7 ს.	47 წ.	დღ...
	სალოლლიდან	12 ს.	10 წ.	დღ.
№ 4	სანაინიდან	7 ს.	30 წ.	დღ...
	თბილისში მოდ.	3 ს.	20 წ.	დ...
	კახეთიდან თბილისში მოდ	8 ს.	20 წ.	...

სამკურნ. ლო.
ელექტრონის რენტგენის და სინათლ...
მიხეილ გედევანიშვილის
დღისით 12—2 საათ. საღ. 6—8 საათ...
არის საწოლები. ყორღანოვის ქ., 20,
ვერაზე. ტელ. 9—71. 3102. თ...

გაიხსნა
რესტორანი
ინტერნაციონალი
მუდმივი კაბინეტები
სასტუმრო „ინტერნაციონალთან“ (თავისუფლების მოედანი)
პირველი ხარისხოვანი სამზარეულო
5 - 8311

თბილისის ქალაქის გამგეობა
თანახმად საბჭოს სარეკომენდაციო კომისიის დადგენილებისა ღვინობისთვის 18 ა. წ., ამით აცხადებს, რომ ქალაქში თავისუფალია
მომრიგებელ მოსამართლეთა
ხუთი ადგილი. ვისაც სურს ამ თანამდებობის დაკავება და ამის უფლება აქვს თანახმათ მომრიგებელ მოსამართლეთა იუსტიციის არსებულ კანონისა, (... № 58, საქართველოს რესპუბლიკა, 1918 წ.) უნდა შემოიტანონ თხოვნა გა...
2—83—...